

SKATTUR Á MENN

Einstaklingsskattaréttur

Fjölskylduskattlagning

Ásmundur G. Vilhjálmsson

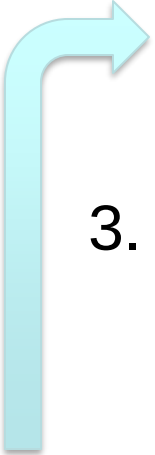
Glærupakki 8

Vægi 8 til 9

Tekjuskattsstofn manna

- Tekjuskattsstofn heitir sú fjárhæð sem tekjuskattur er reiknaður af
- Er hann fundinn með því að leggja saman heildartekjur og draga síðan frá þeim þau heildargjöld sem frádráttur er sérstaklega leyfður á
  - Sjá annars vegar 7. gr. og hins vegar 30. gr. og 31. gr. TSL
- Nánari ákvæði um tekjuskattsstofn manna og lögaðila er að finna í 61. gr. TSL

Tekjuskattsstofn manna

-
1. Tekjuskattsstofn manna, **sem ekki** hafa með höndum atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi, **telst tekjur skv. II. kafla**, eftir því sem við á, **að teknu tilliti til þess frádráttar sem slíkum aðilum er heimilaður skv. 30. gr.**
  3. Tekjuskattsstofn manna, **sem** hafa með höndum atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi, er samtala þessa:
    - a) **Tekjur skv. II. kafla**, sem **ekki** eru tengdar atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi, **að teknu tilliti til þess frádráttar sem heimilaður er frá þeim tekjum, sbr. 30. gr.**
    - +
      - b) **Tekjur skv. II. kafla**, sem tengdar eru atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi, **að teknu tilliti til þess frádráttar sem heimilaður er frá þeim tekjum, sbr. 31. gr.**

Fjármagnstekjuskattur

- Athugið sérstaklega að fjármagnstekjur eru inni í hinum almenna tekjuskattsstofni manna
- Í raun er því ekki unnt að tala um sérstakan fjármagns tekjuskattsstofn
- Við álagningu eru tekjurnar hins vegar teknar út úr tekjuskattsstofninum og sérstakur 22% skattur reiknaður af þeim, sbr. 3. mgr. 66. gr. TSL er hljóðar SVO
  - Tekjuskattur af fjármagnstekjum einstaklinga utan rekstrar skal vera 22% af þeim tekjum
  - Til fjármagnstekna í þessu sambandi skulu teljast tekjur skv. 1.–8. tölul. C-liðar 7. gr., þ.e. vextir, arður, leigutekjur, söluhagnaður og aðrar eignatekjur

22% skattur er fullnaðarskattur af fjármagnstekjum

- Sú fjárhæð, sem reiknast skv. 3. mgr. 66. gr. TSL, (og í daglegu máli er kölluð fjármagnstekjuskattur) skal vera endanleg álagning á fjármagnstekjur. Engin önnur opinber gjöld, sem reiknuð eru á tekjuskattsstofn - eins og segir í ákvæðinu,- skulu semsé leggjast á þessar tekjur
- Sömuleiðis skulu tekjurnar ekki taldar til tekjuskattsstofns til viðmiðunar við útreikning bóta eða annarra greiðslna samkvæmt lögum um almannatryggingar, lögum um húsnæðisbætur eða öðrum lögum nema sérstaklega sé kveðið á um það í þeim lögum – ATH. BARNABÆTUR
- Um afdrátt skatts af vaxtatekjum og arði samkvæmt þessari málsgrein skulu á tekjuárinu gilda lög um staðgreiðslu skatts af slíkum tekjum samkvæmt því sem nánar er kveðið á um í lögum nr. 94/1996

Nýting taps

Tekjukelduskattur – gagnstætt Almennum tekjuskatti

- Mönnum er óheimilt að jafna tapi af einni tekjulind á móti hagnaði af annarri nema það sérstaklega leyft í lögum. Tap af atvinnurekstri má því ekki draga frá hagnaði af launum og skyldum tekjum
- Þetta er **ENDURTEKIÐ** tvisvar sinnum í 61. gr. TSL. Í fyrsta lagi í 2. mgr. 3. tölul. ákvæðisins, sbr. **2. mgr.** 3. tölul. 1. mgr. 61. gr. TSL
  - Samanlagðar tekjur ákveðnar eftir a- og b-liðum mynda tekjuskattsstofn aðila samkvæmt þessum tölulið. Sé tap á atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi, þannig að b-liður þessa töluliðar verði neikvæður, telst tekjuskattsstofn **EINUNGIS** tekjur skv. a-lið
- Og svo í 3. mgr. 3. tölul. ákvæðisins, sbr. **3. mgr.** 3. tölul. 1. mgr. 61. gr. TSL er hljóðar svo:
  - Tap af atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi er aldrei heimilt að draga frá tekjum sem ekki eru tengdar slíkri starfsemi, en heimilt er að yfirfæra það skv. 8. tölul. 31. gr. og draga það frá hagnaði sem síðar kann að myndast í atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi aðila

Tekjuskattsstofn lögaðila

Skoðið 2. tölul. 61. gr. TSL

- Tekjuskattsstofn lögaðila, sbr. 2. gr., telst tekjur skv. II. kafla að teknu tilliti til þess frádráttar sem þessum aðilum er heimilaður skv. 31. gr.
- Um uppgjör á tekjuskattsstofni lögaðila gilda því í grundvallaratriðum sömu reglur og um uppgjör á tekjuskattstofni manna er stunda atvinnurekstur
- Skatthlutföll

Tekjuskattshlutföll

Hagnaður	Tekjubil	Kt.	Hf	Sf/sfl
1. Þrep	Frá 0 til 4.188.211	31,45	20	37,6
2. Þrep	Frá 4.188.996 og til 11.758.159	37,95	20	37,6
3. Þrep	Frá 11.758.160 -	46,25	20	37,6

Fjölskylduskattlagning

- Með fjöldskylduskattlagningu er átt við skattlagningu hjóna og sambúðarfólks svo og barna (einstaklinga undir 16 ára aldri á tekjuárinu) á framfæri þeirra
- Skattlagningin tekur semsé til uppgjörs tekjuskattstofns þessara aðila og ákvörðunar persónuafsláttar annars vegar og bóta hins vegar

Skattlagning hjóna

- Karl og kona í HJÓNABANDI eru sjálfstæðir skattaðilar, sbr. 5. gr. TSL er hljóðar svo:
  - Hjón eru sjálfstæðir skattaðilar hvort um sig og skal þeim ákveðinn tekjuskattur hvoru í sínu lagi
- Þetta sjálfstæði er þó umfram allt í orði. Þannig eru aðeins laun og skyldar tekjur (Tekjur skv. A-lið 7. gr. TSL) skattlagðar sér
- Samanlagðar Fjármagnstekjur hjónanna eru þannig skattlagðar hjá þeim maka sem hærri hefur A-tekjur, sbr. 7. gr. TSL. Um heimild til þessa nánar, sjá 62. gr. TSL
- Þýðingarmest er þó að ábyrgð á vangreiðslu skatta hvílir á hjónum sameiginlega, sbr. 116. gr.

Atvinnurekstrartekjur

- Hverning skattleggjast þær ...

Ábyrgð á skattgreiðslum

116 .gr. TSL

- Hjón, (sem samvistum eru) sbr. 62. gr., **bera óskipta ábyrgð** á greiðslum skatta, sem á þau eru lagðir, og getur innheimtumaður ríkissjóðs gengið að **hvoru hjóna** um sig til greiðslu á sköttum þeirra beggja
- Rétt er því hjóna, er skattgreiðslur annast, að krefjast endurgreiðslu af hinu hjóna, á þeim hluta skatts, er það hefur greitt, umfram það, sem að réttum hlutföllum kemur í þess hlut miðað við tekjur (og eign) hvors hjóna
  - **Gagnlaust ákvæði**
- Reglur þessarar málsgreinar um ábyrgð hjóna skulu gilda með sama hætti **um samskattað sambúðarfólk, sbr. 3. mgr. 62. gr. TSL**

Stöldrum við

Launagreiðandi heldur eftir 75%
af launum konunnar til greiðslu á skattskuldum mannsins

- **Er sanngjart og eðlilegt að gera maka ábyrga gagnvart sköttum hvors annars. Hvað finnst þér?**
  - **Ræðum meðrök.** Báðir aðilarnir neyta teknanna jafnt. Aðskilnaður ábyrgðarinnar getur valdið erfiðleikum í framkvæmd
  - **en hvað um mótrökin.** Sjónarmiðið um neyslu teknanna á fyrst og fremst við um laun. Fjármagnstekjur og atvinnurekstrartekjur tilheyra umfram allt þeim sem aflar þeirra. Óskipt ábyrgð á skattskuldum bitnar aðallega á konum og kemur í veg fyrir að eiginkonur skattadela geti farið út á vinnumarkaðinn

SPØR

Tommy V. Christiansen, advokat (H), cand. merc.

- Spørgsmål, der udvælges til besvarelse, kan bringes under mærke, men redaktionen skal kende spørgers identitet og adresse.
- Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere og forkorte spørgsmål.
- Svarene i brevkassen er ikke individuel rådgivning, men generel orientering, der bringes uden ansvar for Jyllands-Posten.
- Spørgsmål besvares ikke privat.
- Læs mere på www.epn.dk/privatokonom/brevkasse/
- Skriv til: Morgenavisen Jyllands-Posten, Grøndalsvej 3, 8260 Viby J E-mail: tommy@vdk

SKAT

Bruden nøbende om at se sine skattevitteringer

■ Hvis man ikke kan betale sin skattegæld, kan skattevesenet indkræve pengene hos ægtefællen for det indkomstår, hvor ægtefællerne blev gift, og efterfølgende indkomståret.

■ Den forsigtige brud i se bør altså bede om at se en kopi af årets kvitteringer for indbetalte personskatter før vielsen.

Kan en ægtefælle ikke betale sin skattegæld, kan Skat holde sig til den anden ægtefælle. Skat kan nemlig efter skattelovene inddrive beløbet ved at foretage udlæg i den anden ægtefælles formueaktiver. På den ene side går reglen på tværs af almindelige regler for ægtefælles gældsforhold. På den anden side er der en vis sammenhæng mellem denne regel og de særlige skattereliggende regler for ægtefæller, dvs. de såkaldte "sambeskatnings-effekter".

Ægtefælles hæftelse
Grundreglen for ægtefæller er, at indgåelse af ægteskab ikke i sig selv ændrer på ægtefælles hæftelsesforhold. Med visse enkelte undtagelser hæfter hver ægtefælle kun for egen gæld. At to personer efter sig, betyder altså ikke, at parterne nu pludselig hæfter for hinandens gæld.

Reglen om, at hver ægtefælle kun hæfter for egen gæld, gælder, hvad enten ægtefællerne har særreje eller fællesreje, og uanset om gælden er stiftet i forbindelse med f.eks. købsforretning, brugsgoder til den fælles husholdning, køber manden et fjerntsyn på kredit i anledning af verdensmesterskabet i fodbold, er det kun manden, der hæfter for gælden – også selv om hustruen kigger med hjemme i stuen.

Noget andet er, at der ikke er noget til hinder for, at

ægtefæller optager et lån sammen, som de begge hæfter fuldt ud for.

Også på anden måde kan ægtefæller stifte gæld, som de begge hæfter for. Eksempelvis kan nævnes den situation, hvor ægtefællerne rekvirerer håndværkere til at foretage en ombygning af ægtefælles fælles bolig.

Vælger en ægtefælle at kautionere for den anden ægtefælles gæld, er kautionisten naturligvis også bundet af kautionserklæringen.

Her gælder altså samme regel, som hvis to ugifte samlevende eller to venner optager et lån sammen eller kautionerer for hinanden.

En ægtefælle hæfter med hele sin formue for den gæld, som ægtefællen har påtaget sig eller pådraget sig. Dette gælder i sagens natur, uanset om ægtefælles formue er fællesreje eller særreje. For ægtefælles kreditorer er det jo i sagens natur uden betydning, om en bil tilhører skildneren som dennes fællesreje eller særreje.

Skattemæssige forhold
Efter skattelovene er det tilgældenes udgangspunkt, at ægtefæller under ægteskabet betragtes som to uafhængige parter – og altså dermed hver for sig. Hver ægtefælle indgiver egen selvangivelse og modtager hver en årsopgørelse. Overskydende skatter udbetales særskilt til hver ægtefælle, ligesom restskatter opkræves hos vedkommende ægtefælle. Dette princip betegnes "særbeskatning".

Udgangspunktet er altså, at ægtefæller beskattes på samme måde som samlevende, der ikke er gift. Der skattemæssige regler følger altså som hovedregel de familieretlige regler om ægtefælles ansvar for egne forhold og hæftelse for egen gæld.

Sambeskatning
For at tilbage var det skatteretlige udgangspunkt imidlertid et helt andet: Førhen

blev manden beskattet, ikke kun af egne indtægter, men også af hustruens indtægter. Denne sambeskatning af ægtefæller blev først ophævet definitivt i 1982.

Der findes imidlertid fortsat flere reminiscenser af den tidligere sambeskatning af ægtefæller. Der er altså tale om gældende regler, hvor den ene ægtefælles indkomst- og skatteforhold tillægges betydning for den anden ægtefælles indkomst- og skatteforhold.

Disse regler, der i fagsproget betegnes "sambeskatnings-effekter", kan være til både gavn og ulempe for ægtefællerne.

Jeg har omtalt nogle af disse sambeskatnings-effekter i Spørg om Penges den 1. juli 2009. Som her omtalt er en af de væsentlige regler i denne sammenhæng reglerne om ægtefælles hæftelse for hinandens skattegæld.

Hæftelse for skattegæld
Efter skattelovene er det således, at hvis den ene ægtefælle ikke er i stand til at betale sin skattegæld, kan Skat i stedet inddrive beløbet ved at foretage udlæg i den anden ægtefælles formueaktiver, hvis ægtefællerne er samlevende.

Denne regel har stor betydning i de mange sager, hvor skattevesenet fremsætter betydelige skattekrav over for den ene ægtefælle, typisk manden. Her kan mandens skattegæld altså opkræves hos hustruen.

Visse forudsætninger skal dog være opfyldt, før skattevesenet kan inddrive en gæld hos skildnerens ægtefælle.

Hæftelse for personskat
For det første kræver skattevesenets mulighed for at inddrive gæld hos den anden ægtefælle kun restancer vedrørende personskat.

Der kan derimod bl.a. ikke ske inddrivelse hos skildnerens ægtefælle vedrørende indholdsskat, A-skat, arvskat, moms og punktavgifter.

Inddrivelse hos den anden ægtefælle kan endvidere kun komme på tale for skatterestancer vedrørende det indkomstår, hvor ægtefællerne blev gift, og efterfølgende indkomstår.

Den forsigtige brud i se bør altså bede om at se en kopi af årets kvitteringer for indbetalte personskatter før vielsen.

Forgæves inddrivelse
Dernæst er det en betingelse, at skattevesenet har forsøgt at inddrive gælden hos den ægtefælle, der har pådraget sig skattegælden, og at dette forsøg på inddrivelse var forgæves. Har skildneren afgivet en insolvenserklæring, antages det ligeledes, at en inddrivelse er forgæves.

Er skildnerens bo taget under konkursbehandling, sidestilles dette med et forgæves udlæg. Er skildnerens bo taget under konkursbehandling, sidestilles dette med et forgæves udlæg.

Tvangsakkoord hos den skattepligtige selv sidestilles ligeledes med et forgæves udlæg, idet der herved er konstateret, at der ikke kan opnås dekning af den skattepligtige selv.

For frivillige afdragsordninger har Skat indtaget det synspunkt, at hvis skildneren har indgået en afdragsordning, der overholder, bør der ikke foretages udlæg hos ægtefællen. Men skulle ægtefællen komme til aktivt i et omfang, der markant forbedrer skildnerægtefælles betalingssevne, forbeholder Skat sig samtidig at opsig afdragsordningen med henblik på en genforhandling.

Ejede skildner-ægtefællen ikke tilstrækkelige aktiver til dekning af hele restancen, og er en udlægsforretning nødvendig, kan der foretages udlæg hos ægtefællen for restbeløbet.

Samlevende ægtefæller
Skattevesenet kan kun foretage inddrivelse for en ægtefælles gæld hos den anden ægtefælle, hvis ægtefællerne var samlevende på udlægstidspunktet.

Man kan dog undgå denne hæftelse ved at opbevare samlivet, hvilket ofte ses i praksis. Det er altså ikke nødvendigt med en skilsmisse. Men samlivsophævelsen skal være reel. Genoptager parterne senere samlivet, må de være forberedt på, at hæftelsen genopstår, også for skattegæld vedrørende de forudgående indkomstår.

Er udlægget foretaget hos ægtefællen, medens ægtefællerne var samlevende, bortfalder udlægget ikke ved en senere samlivsophævelse. Heller ikke separation, skilsmisse eller skildnerens dødsfald vil medføre, at udlægget bortfalder.

Særreje og fællesreje
Det er uden betydning for ægtefælles hæftelse, om der er særreje eller fællesreje i ægteskabet. En ægtefælle kan altså ikke gardere sig mod hæftelse for ægtefælles skattegæld ved at etablere en ægteskab om særreje. Gaver eller arv, som ægtefællen har modtaget som særreje, f.eks. fra forældre, er heller ikke fredet.

Modregning
Skattevesenets adgang til at foretage udlæg vedrørende en persons skattegæld i ægtefælles formueaktiver blev i 2007 suppleret med en adgang for Skat til at modregne den ene ægtefælles personskatterestancer i den anden ægtefælles overskydende skat.

En sådan modregning kan foretages i samme omfang og på samme betingelser, som Skat kan foretage udlæg i ægtefælles aktiver.

Skat opbyr, at Skat i vidt omfang vil foretrække at gøre brug af denne modregningsadgang frem for at foretage et udlæg hos ægtefællen. Adgangen til modregning er altså en retsforretning for inddrivelse af skatterestancer end at foretage udlæg vedrørende restancerne. ■

Ábyrgð á skattgreiðslum þrátt fyrir skilnað

HÆSTIRÉTTUR hefur staðfest úrskurð Héraðsdóms Reykjavíkur um að kona beri sjálfskuldarábyrgð á greiðslu opinberra gjalda af tekjum eiginmanns síns sem hann hafði aflað eftir að opinber skipti til fjárlita milli þeirra fóru fram á árinu 1993 en áður en þau skildu að borði og sæng á árinu 2000. Var staðfest fjárnám í íbúð sem konan keypti eftir að hún skildi við manninn.

Konan og karlmaðurinn giftust 1971 en maðurinn varð gjaldþrota 1989. Í tengslum við gjaldþrotaskipti

á búi mannsins var bú þeirra hjóna tekið til opinberra skipta til slita á fjárfélagi þeirra árið 1993 og lauk þeim skiptum með samningi hjónanna um slit á fjárfélagi. Þau slitu samvistir árið 2000 og keypti konan íbúð í febrúar á síðasta ári.

Tollstjórinn í Reykjavík sendi konunni í febrúar greiðsluáskorun þar sem henni var gerð grein fyrir því að hjón bæru samábyrgð hvort á annars sköttum og var skorað á hana að greiða skattskuld fyrirverandi maka síns, þá að fjárhæð 1.663.200 krónur,

ella yrði krafist aðfarar hjá henni til lúkningar skuldinni. Fjárnám var síðan gert hjá konunni að henni fjarstaddri í íbúð hennar. Konan höfðaði í kjölfarið mál þar sem hún krafðist þess að fjárnámið yrði ógilt.

Skiluðu sameiginlegu framtali

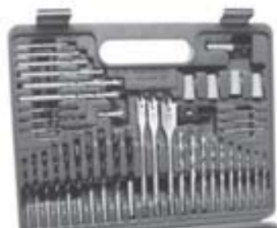
Hjónin skiluðu sameiginlegu skattframtali, þar til þau slitu samvistir á síðastliðnu ári. Þar kemur fram að konan hefur sem launþegi staðið skil á staðgreiðslu opinberra gjalda. Vangreidd gjöld fyrirverandi eiginmanns hennar, sem tollstjóri gerði kröfu til úr hennar hendi, voru öll tilkomin meðan þau voru í hjúskap.

Í úrskurði héraðsdóms, sem Hæstiréttur staðfesti, segir að ákvæði 1. mgr. 114. gr. skattalaga sé skýrt og afdráttarlaust um sameiginlega skattaábyrgð hjóna. Þar sé enga undantekningu að finna. Af þessu leiði, að séu hjón skattlögð sameiginlega beri þau óskipta ábyrgð á sköttum hvort annars. Einu gildi í þessu sambandi, þótt konan hafi eignast hina fjárnumdu íbúð eftir skilnað hennar að borði og sæng við fyrirverandi eiginmann sinn.

Málið dæmdu hæstaréttardómararnir Markús Sigurbjörnsson, Árni Kolbeinsson og Ingibjörg Benediktisdóttir. Lögmaður sóknaraðila, konunnar, var Helgi Birgisson hrl. og lögmaður tollstjórans í Reykjavík, varnaraðila, Gunnar Arnason hrl.

Verkfæra

dagar

HITACHI
POWER TOOLS

Upphaf og lok ábyrgðar

- Ábyrgðin grundvallast á samsköttuninni. Skv. því stofnast hún við hjónaband, upphaf sambúðar o. fl. og lýkur við skilnað, sambúðarslit o. fl.
- Maki ber semsé **ekki** ábyrgð á skattskuldum eiginmanns síns/eiginkonu sinnar sem urðu til áður en til hjónbands, sambúðar o. fl. var stofnað eða eftir að því lauk

Skattlagning hjóna

- Grundvallarbreyting varð á skattlagningu hjóna 1978. Fyrir þann tíma var skatturinn lagður á manninn. Nánar tiltekið:
  - Svaraði hann skatti af heildartekjum sínum og helmningnum af tekjum eiginkonu sinnar, sbr. 2. mgr. 3. gr. laga nr. 68/1971 er hljóðaði svo:
    - „Nú vinnur gift kona, sem er samvistum við mann sinn, fyrir skattskyldum tekjum, og eiga þá hjónin rétt á að dregin séu 50% frá þeim tekjum hennar, áður en skattgjald er lagt á tekjur hjónanna ...“
  - Í dag höfum við persónuafslátt og er hann ...

Hjónaskattlagning, sbr. 62. gr. TSL

EINSTAKLINGARNIR

- Samsköttun hjóna grundvallast á því að þau (karlinn og konan) séu **samvistum**. Með samvistum er átt við að sambúð tveggja aðila á lagalegum, félagslegum, líkamlegum ... grundvelli. Venjulega þýðir þetta að þau eigi sama lögheimili **en það er ekki fortakslaus krafa**

A. FULLNÆGI HJÓNIN ÞESSU SKILYRÐI BER ÞEIM

- að telja fram tekjur sínar **skv. A-lið 7. gr. sitt í hvoru lagi**. Frá þessum tekjum skal síðan draga frádrátt skv. **A-lið 1. mgr. 30. gr.**, sbr. 1. og 2. tölul. 1. mgr. 62. gr. TSL

- B. Tekjur hjóna **skv. C-lið 7. gr. skal hins vegar leggja saman og telja til tekna hjá því hjóna sem hærri hefur hreinar tekjur skv. A-lið 7. gr.** Ekki skiptir máli hvort tekjurnar eru af séreign samkvæmt kaupmála eða hjúskapareign. Frá tekjum þess hjóna skal síðan draga frádrátt skv. **B-lið 1. mgr. 30. gr.**, sbr. 1. og 2. tölul. 1. mgr. 62. gr. TSL

- Almennt þurfa hjón ekki að hafa áhyggjur af þessu við framtal til skatts. Þetta er nefnilega eitthvað sem gerist sjálfkrafa við álagninguna

Vandamál geta þó komið upp við endurákvörðun á skatti

Dæmi

- Kona selur eign með hagnaði. Þar sem maðurinn hefur hærri A-tekjur en hún verður hann að greiða skatt af hagnaðinum
- Við endurákvörðun á sköttum hjónanna kemur í ljós að skattstofninn var of hár eða of lágur. Hann er því endurákvarður
- Þar sem hjónin eru nú skilin vaknar spurning hjá hverjum beri að endurákvarða
  - er það hjá mannum sem greiddi skattinn upphaflega eða konunni sem átti eignina

YSÚ 95/2011

- Kærandi mótmælti því að á sig væri lagður fjármagnstekjuskattur gjaldárið 2006 vegna vantalsins söluhagnaðar hlutabréfa sem komið hefði til vegna viðskipta eiginmanns kæranda með hlutabréf á árinu 2005
- Í úrskurði yfirskattanefndar var rakið að við frumálagningu opinberra gjalda kæranda og eiginmanns hennar gjaldárið 2006 hefði fjármagnstekjuskattur vegna fjármagnstekna beggja hjóna verið lagður á kæranda í samræmi við ákvæði 2. tölul. 1. mgr. 62. gr. laga nr. 90/2003, enda hefði hún verið með hærri skattskyldar tekjur samkvæmt A-lið 7. gr. sömu laga
- Samhliða hinni umdeildu hækkun fjármagnstekna hefði skattstjóri hækkað launatekjur eiginmanns kæranda í skattframtali hans árið 2006. Þrátt fyrir lækkun samkvæmt úrskurði yfirskattanefndar á þeirri fjárhæð stæði eftir að gjaldárið 2006 hefði eiginmaður kæranda hærri hreinar tekjur samkvæmt A-lið 7. gr. laga nr. 90/2003 en kærandi. **Bæri því að telja fjármagnstekjur hjónanna samkvæmt C-lið 7. gr. laganna til tekna hjá eiginmanni kæranda**
- Vegna sjónarmiða í kröfugerð ríkisskattstjóra tók yfirskattanefnd fram að í ákvæði 2. tölul. 1. mgr. 62. gr. laga nr. 90/2003 kæmi hvergi fram að miða bæri við framtaldar tekjur hjóna einvörðungu. Var því fallist á kröfu kæranda

YSÚ 550/2012

- Hjónin A og B skildu á árinu 2009. Ríkisskattstjóri endurákvarðaði í mars 2011 opinber gjöld A tekjuárin 2006 og 2007 vegna vanframtalins söluhagnaðar hlutabréfa. A **krafðist þess að helmingur söluhagnaðarins yrði skattlagður hjá B.** Í úrskurði yfirskattanefndar kom fram að A og B hefðu verið í hjúskap á þeim árum sem úrskurður ríkisskattstjóra tók til og sætt skattlagningu eftir þeim reglum sem um hjón giltu, þar á meðal fortakslausum reglum um skattlagningu eignatekna sem leiddu til þess að slíkar tekjur bæri að telja A til tekna. Var kröfum kæranda hafnað, þar á meðal kröfu hans um niðurfellingu 25% álags

YSÚ 367/2013

Ríkisskattstjóri hækkaði fjármagnstekjuskattsstofn kæranda vegna vanframtalinna tekna **fyrirum eiginmanns kæranda** af viðskiptum með afleiðusamninga á árinu 2006, en vegna samsköttunarreglu 2. tölul. 1. mgr. 62. gr. laga nr. 90/2003 voru tekjurnar skattlagðar hjá kæranda

Þar sem óumdeilt var að viðskiptin voru ekki á könnu kæranda var ekki fundið að því að ríkisskattstjóri hefði í upphafi eingöngu beint málinu að fyrrverandi eiginmanni hennar og boðað kæranda tekjufærslu vaxtatekna af viðskiptunum án þess að hafa áður aflað sérstakra upplýsinga eða skýringa frá kæranda varðandi viðskiptin

Einnig var talið að lögboðins upplýsinga- og andmælaréttar kæranda hefði verið gætt við meðferð málsins. Tekið var tillit til athugasemda kæranda varðandi tap af tilgreindum afleiðusamningi auk þess sem miðað var við fjárhæð vaxta að **fráðreginni þóknun** sem banki hélt eftir við uppgjör afleiðusamninga, enda varð ekki annað séð en að sú niðurstaða væri í samræmi við skattframkvæmd. Kröfu kæranda um niðurfellingu 25% álags var hafnað

YSÚ 112/2014

- Ríkisskattstjóri hækkaði fjármagnstekjuskattsstofn kæranda vegna vanframtalinna tekna fyrrum sambýlismanns kæranda af viðskiptum með afleiðusamninga á árunum 2007 og 2008, en vegna samsköttunarreglu 2. tölul. 1. mgr. 62. gr. laga nr. 90/2003, sbr. 3. mgr. sömu lagagreinar, voru tekjurnar skattlagðar hjá kæranda
- Yfirséttanefnd taldi engu máli skipta um tekjufærslur ríkisskattstjóra að um var að ræða vanframtalda tekjur fyrrum sambýlismanns kæranda vegna viðskipta hans, sem kæranda var ekki kunnugt um, enda hefði kærandi gengist undir hina **hlutrænu skattlagningarreglu** með því að óska eftir samsköttun með sambýlismanni sínum umrædd gjaldár
- Þá var ekki talið að fyrrgreind aðstaða gæti skipt máli varðandi beitingu 25% álags og var kröfu um niðurfellingu álags hafnað

Úrskurður nr. 219/2016

Ekki gleyma andmælaréttinum

- Ríkisskattstjóri endurákværðaði opinber gjöld M til hækkunar og leiddi sú ákvörðun **til niðurfellingar vaxtabóta og millifærðs skattafsláttar A**, fyrrverandi sambýliskonu M
- Fram kom í úrskurði yfirskattanefndar að við aðstæður sem þessar og þegar breyting yrði á áður álögðum gjöldum manns vegna hækkunar á tekjuskattsstofni fyrrverandi maka hans eða öðrum breytingum á skattskilum síðarnefnds **skattaðila bæri að gefa hinum fyrrnefnda aðila kost á að tjá sig um fyrirhugaðar breytingar, sbr. 4. mgr. 96. gr. laga nr. 90/2003**
- **Var talið að slíkur misbrestur** hefði verið á leiðbeiningum ríkisskattstjóra um heimild A til að tjá sig um fyrirhugaðar breytingar að lögmæltur andmælaréttur A hefði verið fyrir borð borinn. Var endurákvörðun ríkisskattstjóra á opinberum gjöldum A því felld úr gildi

Sambúðarskattlagning

- **EINSTAKLINGAR** í **óvígðri sambúð** eiga rétt á að telja fram og vera skattlagðir eins og hjón, sem samvistum eru, enda óski þeir þess báðir **skriflega** við skattyfirvöld
- Með óvígðri sambúð er átt við sambúð tveggja einstaklinga af gagnstæðu/sama kyni sem búa saman **SEM HJÓN**
- Við skattlagningu er því enginn munur gerður á fólki eftir því hvort í hlut á karl og kona, tvær konur eða tveir menn. Allir njóta sama réttar

Skilyrði sambúðarskattlagningar

- Til að eiga rétt á sambúðarskattlagningu verða hlutaðeigendur að vera skráðir eða **skráanlegir** í þjóðskrá skv. 3. mgr. 5. gr. laga um lögheimili
- Svo er jafnan ef aðilarnir **1)** eiga barn saman eða **2)** vænta barns saman **eða hafa verið samvist um í samfelld 3) EITT ÁR** hið skemmsta
- Ríkisskattstjóra er heimilt að leita umsagnar Þjóðskrár Íslands þygi leika vafi á um að þessum skilyrðum sé fullnægt

Sjá 5. gr. laga nr. 80/2018 um lögheimli og aðsetur

- Tveir einstaklingar sem eru **samvistum** og uppfylla, eftir því sem við á, skilyrði II. kafla hjúskaparlaga, nr. 31/1993, geta fengið sambúð sína skráða í þjóðskrá
  - það er geta gengið í hjúskap
- Fólk í skráðri sambúð á sama lögheimili og skal upphaf hennar miðað við þann dag er beiðni er lögð fram

Lögheimilisskilyrðið

- Lögheimilisskilyrðið er túlkað frjáslega í framkvæmd
- Þannig er nóg að aðilarnir geti sýnt fram á svo hafið sé yfir allan vafa að þeir hafi raunverlega búið saman í eitt ár
  - Þetta má t.d. gera með framlagningu vottorða
- Ekki er því skilyrði að aðilarnir hafi verið skráðir með heimili á sama stað

Úrskurður nr. 387/2003

Gjaldár 2002

Muna eitt ár hið skemmsta

- Skattstjóri taldi að kærendur hefðu ekki uppfyllt skilyrði fyrir samsköttun **í árslok 2001** og benti m.a. á að samkvæmt skráningu þjóðskrár Hagstofu Íslands hefði sambúð kærenda ekki hafist fyrr en 9. október 2001
- Fyrir lá að kærendur keyptu saman íbúð í **september 2000** sem bar samkvæmt kaupsamningi að afhenda þeim 1. febrúar 2001. Með hliðsjón af því féllst yfirskattanefnd á kröfu kærenda um samsköttun sem fólks í óvígðri sambúð

Annar makinn búsettur erlendis ...

Sjá 2. mgr. 63. gr. TSL

- Sé svo ástatt hjá hjónum að annar hvor makanna er skatt skyldur hér á landi skv. 1. gr. en hinn makinn ber ekki ótakmarkaða skattskyldu hér á landi vegna ákvæða samninga Íslands við önnur ríki eða af öðrum ástæðum, þá skal sá maki **sem skattskyldur er hér á landi skattlagður sem einstaklingur**
- Til tekna hjá honum skal telja allar sérafla- og séreigna tekjur hans í samræmi við ákvæði um ótakmarkaða skatt skyldu hér á landi **að viðbættu sannanlegu fram færslufé frá hinum makanum.** Sé eigi unnt að færa sönnur á slíkt fram færslufé skal skattyfirvöldum heimilt að áætla sanngjarnt og hæfilegt framfærslufé með hliðsjón af öllum aðstæðum hjónanna

Dorrit flutti lögheimilið að ráði lögfræðinga

Lögheimili í London til að sinna betur fjölskyldufyrirtækinu

Ritstjórn DV ritstjorn@dv.is

12:31 • 15. júní 2013

Dorrit Moussaieff, forsetafrú, flutti lögheimili sitt til Bretlands að ráði lögfræðinga til að geta betur sinnt fjölskyldufyrirtækinu.

Þetta kemur fram í tilkynningu sem forsetafrúin sendi frá sér fyrir stuttu en þar skýrir hún hvers vegna hún á ekki lengur lögheimili á Bessastöðum eins og Ólafur Ragnar Grímsson forseti.

Þar segir Dorrit að undirbúningur að flutningi lögheimilis hafi hafist þegar líkur voru á að eiginmaður hennar yrði ekki lengur forseti Íslands og gert að ráði lögfróðra manna. Þar eiga foreldrar hennar fyrirtæki en Dorrit segir þá orðna háaldraða og þurfi hjálp við reksturinn.

Tilkynningin í heild sinni:

Þegar horfur voru á að eiginmaður minn yrði ekki lengur forseti gerði ég ráðstafanir til að geta sinnt meira fyrri störfum mínum í London, einkum í ljósi þess að foreldrar mínir, sem stjórnað hafa fjölskyldufyrirtækinu, eru nú háaldraðir.

Forsetafrúin Hún á heimilisfesti í London en ekki á Bessastöðum eins og forsetinn

Breytingin var gerð samkvæmt ráðleggingum lögfræðinga á grundvelli eftirfarandi lagaákvæða:

„Ákvæði 7. gr. lögheimilislaga um að hjón eigi saman lögheimili verður að skoða í tengslum við ákvæði annarra laga sem fjalla um heimili, heimilisfesti og aðsetur. Má í því sambandi t.d. nefna ákvæði 2. mgr. 63. gr. tekjuskattslaga nr. 90/2003, sbr. 1. gr. sömu laga. Í þessum ákvæðum er fjallað um heimilisfesti manna á Íslandi og kemur fram í 63. gr., sem fjallar um hjón, að svo geti verið ástatt hjá hjónum að annar makinn sé skattskyldur ótakmarkað vegna heimilisfesti hér á landi, þ.e. með lögheimili, en hinn makinn með takmarkaða skattskyldu, þ.e. ekki með lögheimili hér á landi vegna ákvæða samninga Íslands við önnur ríki eða af öðrum ástæðum. Ákvæði 63. greinarinnar eiga einkum við erlenda ríkisborgara og með samningum við önnur ríki er t.d. átt við ákvæði tvísköttunarsamninga. Þá er rétt að vekja athygli á því að samkvæmt lögum um tilkynningar aðsetursskipta

lík með

256

+1 0

Tweet

Deila á Facebook

Gísli og Nína með sömu hjúskaparstöðu og forsetinn

Nína Dögg Filippusdóttir, Gísli Örn Garðarsson og Rákel María. mbl.is/Styrmir/Kari

Gísli Örn Garðarsson og Nína Dögg Filippusdóttir eru skráð sem *hjón ekki í samvistum* í Þjóðskrá. Forseti Íslands, Ólafur Ragnar Grímsson, er með sömu skráningu í Þjóðskrá en það vakti mikla athygli þegar hann og eiginkona hans, Dorrit Moussaieff, fengu undanþágu á að vera ekki skráð með sama lögheimili.

Moussaieff flutti lögheimili sitt til Bretlands árið 2013 vegna skattamála.

„Hún og Ólafur Ragnar eru skráð í þjóðskrá sem hjón ekki í samvistum. Dorrit sagðist í yfirlýsingu hafa gert ráðstafanir á grundvelli skattalaga, til að geta sinnt vinnu sinni betur, sem og öldruðum foreldrum í London, þegar horfur voru á að Ólafur Ragnar yrði ekki lengur forseti.

Skattasérfræðingar gefa lítið fyrir þau rök að Dorrit hafi þurft að flytja lögheimili til Bretlands til að tryggja áframhaldandi rekstur fyrirtækis foreldra sinna. Líklegra sé að þrengri reglur um heimilisfesti í Bretlandi séu ástæðan,” sagði á vef.ruv.is.

Á þeim tíma var haft samband við Sólveigu J. Guðmundsdóttur sviðsstjóra Þjóðskrársviðs hjá Þjóðskrá Íslands. „Til þess að gera undanþágu á þessu er til ein undanþáguheimild sem lýtur að Alþingismönnum þar sem heimild er til þess að þeir hafi annað lögheimili.”

Atvinnurekstrar

Tekjur **hjóna** skv. B-lið 7. gr. TSL

1. Meginregla, sbr. 3. tölul. 1. mgr. 62. gr. TSL

Hreinar tekjur af atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi, sbr. B-lið 7. gr. og 31. gr., skal telja hjá því hjóna sem stendur fyrir rekstrinum og skulu þær skattlagðar með **öðrum tekjum þess**, sbr. ákvæði 3. tölul. 61. gr.

2. Skýringarregla 1. Þessi regla hefur algeran forgang

Þegar atvinnurekstur eða sjálfstæð starfsemi er háð sérþekkingu eða persónubundnum rekstrarleyfum skulu hreinar tekjur af rekstrinum taldar hjá því hjóna sem sérþekkinguna eða leyfið hefur. Það hjóna telst með öðrum orðum standa fyrir rekstrinum

3. Skýringarregla 2. Þessi regla þokar fyrir sérreglu 1

Starfi hjón **sameiginlega að atvinnurekstri** eða sjálfstæðri starfsemi og hafi bæði þá sérþekkingu eða leyfi sem krafist er, eða sé slíkrar sérþekkingar eða leyfa ekki krafist, **skal skipta hreinum tekjum af rekstrinum í hlutfalli við VINNUFRAMLAG** hvors um sig og telja til tekna **hjá hvoru hjóna**

Geri hjón ekki fullnægjandi og rökstudda grein fyrir vinnuframlagi hvors um sig eða þyki skýrslur þeirra tortryggilegar **skulu skattyfirvöld áætla skiptingu** hreinna tekna af atvinnurekstrinum eða hinni sjálfstæðu starfsemi

Atvinnurekstur hjóna

- Sérþekking eða atvinnurekstrarleyfi. Hreinar tekjur, það er hagnaður, skattleggst hjá þeim maka er sérþekkingu eða leyfi hefur
- Sérþekkingingar eða atvinnurekstrarleyfis ekki þörf. Hreinar tekjur, það er hagnaður skattleggst hjá þeim maka er stendur fyrir atvinnurekstrinum
- Samrekstur, sérþekkingar eða atvinnurekstrarleyfis ekki krafist eða bæði hafa nauðsynlega sérþekk ... Hreinar tekjur, það er hagnaður, skiptist á milli makanna eftir vinnuframlagi þeirra
  - Ath. miða ber við **VINNUSTUNDAFJÖLDA** ekki fjárhæð launa eða reiknaðs endurgjalds

NÁNAR

Rekstur á eigin kt.

- **SÉRÞEKKING.** Læknir, lögfræðingur, endurskoðandi, smiður, rafvirki o. fl.
  - Almennt get ég ekki breytt sérþekkingu. Annað hvort tilheyrir hún mér/þér/honum/henni eða ekki
- **ATVINNUREKSTRARLEYFI.** Verslunar leyfi, vínveitingarleyfi, atvinnubifreiðarleyfi
  - Hér hef ég meiri breytingarmöguleika. Skv. því ræð ég því hvort ég eða þú, hann eða hún fái leyfi

YSÚ 485/1997

skrítin niðurstaða

- Deilt var um það hvort kærendum, sem voru hjón, væri heimilt í skattskilum sínum að skipta **hreinum tekjum** af sameignarfélagi um endurskoðunarstofu að jöfnu milli sín í samræmi við eignarhlutdeild þeirra í félaginu eða hvort telja bæri tekjurnar að öllu leyti til tekna hjá manninum á grundvelli ákvæða 3. tölul. 1. mgr. 63. gr. laga nr. 75/1981. Eiginmaðurinn var löggiltur endurskoðandi en eiginkonan ekki
- Yfirséttanefnd taldi bera að líta svo á, í ljósi þess að löggilding endurskoðenda væri lögbundin atvinnuréttindi, sem m.a. væri háð lagakröfum um sérþekkingu, að eiginmaðurinn stæði fyrir rekstri endurskoðunarstofunnar í skilningi fyrrgreindra ákvæða, og bæri að telja hreinar tekjur af rekstri endurskoðunarstofunnar **að öllu leyti** hjá honum

Tapsjöfnun

Þetta skiptir máli við ...

- Um meðferð á tapi af atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi **HJÓNA** fer eftir sömu reglum og gilda um hreinar tekjur, sbr. 1. og 2. mgr. 3. tölul. 62. gr. TSL
- Samkvæmt því tilheyrir tapið þeim maka sem **stendur fyrir atvinnurekstrinum skv. meginreglunum hér að framan. Sjá 3. mgr. 3. tölul. 62. gr. TSL**
- Við ákvörðun á hjóna skattlagningu ber því jafnan að sýna nokkra fyrirhyggju. **Þannig er æskilegt að passa vel upp á að sami maki standi fyrir báðum fyrirtækjunum ef þess er nokkur kostur**

Sameignarfélag hjóna

- Sameignarfélag getur bæði verið sjálfstæður skattaðili og **ekki** sjálfstæður skattaðili, sbr. 3. tölul. 1. mgr. 2. gr. TSL
- Karl og kona í óvígðri sambúð geta stofnað sf./slf. og má það vera sjálfstæður skattaðili. **Hjónum er það hins vegar fyrirmunað/óheimilt**
- Gangi karl og kona í sambúð í hjónaband missir félagið þess vegna skatthæfi sitt
- Finnst ykkur þetta eðlilegt og hvaða afleiðingu hefur missirinn á skatthæfinu fyrir sambúðarfólkið að ykkar mati? Skoðu þetta dæmi

Af koma af sameignarrekstri hjóna

Ár	1	2	3	4	5	6
Afkoma	-1.500	-1.000	-500	0	1.500	1.500
Yfirfært	-1.500	-2.500	-3.000	-3.000	-1.500	-1.500

Reksturinn er á núlli í árslok 4 árs. Framtíðin virðist því björt og í ljósi þessa ákveða A og B að ganga í hjónaband. Í árslok 5 árs er 1,5 millj. hagnaður af starfseminni og eykur það enn á hamingju hjónanna. Engin takmörk eru líka á hamingju þeirra í lok árs 6 þegar sama sagan endurtekur sig aftur þar til þeim berst bréf frá Ríkisskattstjóra dags. 1. mars 2020 þar sem segir að við endurskoðun á skattskilum þeirra virðist sem félagið hafi glatað skattalegu hæfi sínu í ársbyrjun 2016 og standi því til að gera þeim auka skatt að fjárhæð 1,4 millj. HVAÐ GETA HJÓNIN GERT?

3. tölul. 1. mgr. 2. gr. TSL

Skyldan til að greiða skatt hvílir m.a. á

- - Samlagsfélögum og sameignarfélögum með ótakmarkaðri ábyrgð félagsaðila, enda sé félagið skráð í firmaskrá hér á landi, þess óskað við skráningu að félagið sé sjálfstæður skattaðili og við skráningu afhentur félagssamningur þar sem getið sé eignarhlutfalla eigenda, innborgaðs stofnfjár svo og hvernig félagsslitum skuli háttað
- Senda skal ríkisskattstjóra vottorð um skráningu og staðfest eftirrit af félagssamningi með fyrsta skattframtali þessara félag
- **Hjón ein sér eða með ófjárráða börnum sínum geta ekki myndað samlagsfélag eða sameignarfélag er sé sjálfstæður skattaðili**

Stofnun og slit hjónabands

- Um hjón gilda sérstakar reglur við skattlagningu. Eðlilega miðast framkvæmd þeirra við það að **aðilarnir** séu í hjónabandi allt árið það er frá 1. jan. til 31. des. Ef þessu skilyrði er ekki fullnægt verður að handreikna tekjuskatt þeirra. Um það eru ákvæði í 63. gr. TSL
  - Þeir skattaðilar sem uppfylla skilyrði 62. gr. aðeins hluta úr ári, t.d. vegna stofnunar eða slita hjúskapar á árinu, slita á samvistum eða andláts maka, skulu telja fram tekjur sínar á þeim tíma sem umrædd skilyrði voru uppfyllt í samræmi við ákvæði 62. gr. og skulu skattlagðir sem hjón þann tíma
- Tekjur á öðrum tíma skal hins vegar telja fram hjá þeim, **sem þær hafði, SEM EINSTAKLINGI**, og skattleggja þær samkvæmt því. Um útreikning tekjuskatts og ónýtt persónuafsláttar fer eftir ákvæðum 2. mgr. 69. gr., **en tímamörk skulu miðast við þann dag sem til hjúskapar var stofnað** eða skilnaður eða sambúðarslit fóru fram eða maki andaðist

Skattlagning á giftingarárinu

hinn opinberi stuðningur ríkisins við nýgifa

- Einstaklingar, sem gengið hafa **í hjúskap** á árinu eða uppfyllt hafa skilyrði 3. mgr. 62. gr. (sambúðarskattlagning), **er þó jafnan heimilt** að telja fram **allar tekjur sínar á árinu**, sem hjón, í samræmi við ákvæði 62. gr.
  - Einstaklingar sem ganga í hjónaband 1. sept. geta því óskað eftir að sæta samskattlagingu frá og með 1. jan.
- **Þetta er heimildarákvæði.** Hjónum er því ekki skylt að nota það. Í því felst jafnframt að þau eiga rétt á endurákvörðun skatta sinna ef lagt er á þau sem hjón allt árið án þess að skýlaus ósk þeirra liggi fyrir um það

Skattlagning við skilnað

- Hjónum, sem slíta hjúskap eða samvistum á árinu, er **heimilt** að telja fram allar tekjur sínar á því ári **hvoru í sínu lagi** → **SÉRSKATTLAGNING**
  - Ath. til að þetta sé unnt verða bæði hjónin að samþykkja það
- **Afleiðing af sérskattlagningu á árinu**
  - Hafi þau samnýtt persónuafslátt þannig að annar makinn hefur nýtt persónuafslátt hins á staðgreiðsluárinu skal telja þannig nýttan persónuafslátt þeim fyrrnefnda til góða, en skerða persónuafslátt hins síðarnefnda sem því nemur
  - Gera skal sérstaka grein fyrir þessari nýtingu með framtali að staðgreiðsluári liðnu
- **Mökum, sem skilja, er hins vegar aldrei heimilt að telja fram og vera skattlögð sem hjón allt árið á skilnaðarári**

Úrskurður nr. 395/2005

Gjaldár 2004

- **Sambúð kæranda og B lauk á miðju ári 2003 og voru þau skattlögð sem einstaklingar vegna alls tekjuársins 2003**
- **Fallist var á kröfu kæranda um að halda persónuafslætti B sem hún hafði nýtt meðan sambúðin varaði á árinu 2003, það er frá áramótum til skilnaðardags**

Yfirlit

- Hjónaskattlagning, sjá 63. gr. TSL. Skv. því skattleggjast makar sem gengið hafa í hjónaband, sem einstaklingar frá ársbyrjun til giftingardags, en sem hjón frá og með þeim degi til ársloka
- Þetta gildir þó ekki ef hlutaðeigandur óska eftir að vera samsköttuð, sem hjón, frá ársbyrjun. Sjá 4. málsl. 1. mgr. 63. gr. TSL. Þessu er eins farið um fólk í óvígðri sambúð, sbr. 3. mgr. 62. gr. TSL
- Makar, sem skilja á árinu, eiga hins vegar **EKKI** rétt á því að láta skattleggja sig sem hjón allt árið. Frá og með skilnaðardegi til ársloka ber því að skattleggja þau sem einstaklinga – hvað sem raular og tautar
- Hins vegar geta þau óskað eftir að vera skattlögð **sem einstaklingar** allt árið en til að svo megi verða þarf samþykki beggja að liggja fyrir. **Þetta breytir samt engu um persónuafsláttinn**

YSÚ 311/2000

- Kærandi óskaði eftir því að hann og fyrrverandi eiginkona hans yrðu skattlögð sem **hjón fram** að hjúskaparslitum á árinu 1996 en sem einstaklingar frá þeim tíma
- Í samræmi við framangreint viðhorf stóð kærandi skil á þremur skattframtölum fyrir sig og eiginkonu sína árið 1997. Aftur á móti hafði fyrrverandi eiginkona kæranda talið fram til skatts sem einstaklingur sama ár og ekki lá fyrir að hún væri samþykk kröfu kæranda
- **Yfirsattanefnd hafnaði kröfu kæranda með vísan til þess að hvort hjóna um sig gæti við hjúskaparslit óskað eftir því að telja fram tekjur sínar hvort í sínu lagi**

Fráfall maka

- Við andlát lýkur skattskyldu manns. Hafi aðili verið í hjónabandi eða sambúð FELLUR samsköttunin því niður
- Þetta er eðlilegt vegna þessa að hjónin eru þá ekki lengur **SAMVISTUM**, sbr. 1. mgr. 62. gr. TSL
- Andlát skammlífari maka er auðvitað mjög íþyngjandi fyrir hinn langlífari. Í skattalögunum er því reynt að koma til móts við hann með því að **HEIMILA**
  - Eftirlifandi maka ... að telja fram allar tekjur sínar og hins látna maka **sem hjón væru** í samræmi við ákvæði 62. gr., **í allt að níu mánuði frá og með andlátsmánuði makans** og fer þá um álagningu tekjuskatts og ákvörðun persónuafsláttar samkvæmt því
  - **Ekki er alveg ljóst hvað þetta þýðir.** Hins vegar er hafið yfir allan vafa að eftirlifandi maki á rétt á tvöföldum persónuafslætti í 9. mánuði

Úrskurður nr. 364/2003

Gjaldár 2002

- Hjónin A og B slitu samvistir í ársbyrjun 2001 og skildu að borði og sæng í mars sama ár. Í maí 2001 andaðist B
- Talið var að lagaheimild skorti til þess að skattleggja A og B sem hjón allt árið 2001 þar sem þau voru skilin að **borði og sæng** þegar B lést
- Var kröfu A þess efnis því hafnað

Börn

(frá og með 0 til og með 15 ára aldurs)

- Börn teljast ekki sjálfstæðir skattaðilar, sbr. 6. gr. TSL er hljóðar svo:
  - Barn, sem er innan 16 ára aldurs á tekjuárinu, er ekki sjálfstæður skattaðili, sé það á framfæri foreldra sinna (þar með taldir kjörforeldrar, stjúpforeldrar, fósturforeldrar)
  - Barn, sem er innan 16 ára aldurs á tekjuárinu og misst hefur báða foreldra sína getur því talist sjálfstæður skattaðili ef það er á einskis manns framfæri svo sem er áréttað er í 3. mgr. 64. gr. TSL
- Skattstjóri má taka til greina umsókn framfæranda barns um að allar tekjur barns, sem misst hefur báða foreldra sína og ekki hefur verið ættleitt, skuli skattlagðar hjá barninu sjálfu í samræmi við ákvæði 2. mgr. 66. gr. Sama á við ef barn hefur misst annað foreldri sitt
  - TEKJUSKATTUR BARNIS UNDIR ÞESSUM KRINGUM STÆÐUM ER ÞVÍ 4%

Hvenær geta börn fengið skattkort?

Frá og með 1. jan. þess árs er þau verða 16 ára

Skattlagning annarra tekna en launa, sbr. 64. gr. TSL

- Hvernig svo sem fjölskyldulegri stöðu barns er háttað skulu þær **tekjur barns**, sem um ræðir í **1. tölul. A-liðar 7. gr.**, [það er laun,] þó ávallt skattlagðar sérstaklega (hjá barni), **sbr. 2. mgr. 64. gr. TSL**
  - Launatekjur barns að frádregnum frádrætti skv. 1. tölul. A-liðar 1. mgr. 30. gr., skulu skattlagðar sérstaklega hjá því í samræmi við ákvæði 2. mgr. 66. gr. TSL
  - ATH. barn þarf ekki að greiða í lífeyrissjóð og nýtur því ekki frádráttar skv. 4. tölul. A-liðar 1. mgr. 30. gr. TSL
- **Ákvæði 2. mgr. 66. gr. TSL** hefur að geyma reglur um skatthlutfall launatekna barna og segir þar
  - Tekjuskattur af launatekjum barna skal vera 4% af tekjum umfram **180.000 kr.** og skal barn ekki njóta persónuafsláttar - **MUNA: SVONA GERIR MAÐUR EKKI**
- Aðrar tekjur barns, en **launatekjur**, skulu teljast með tekjum þess foreldris **sem HÆRRI hefur hreinar tekjur skv. 1. tölul. 1. mgr. 62. gr. (laun og skyldar tekjur) ef foreldrar þess eru skattlagðir, sem hjón**, en ella með tekjum þess foreldris eða manns sem nýtur barnabóta vegna barnsins skv. A-lið 68. gr., sbr. 1. mgr. 64. gr. TSL

Barnaskattlagning

- Barn á **ekki** rétt á persónuafslætti. Það getur maður lesið af 2. mgr. 66. gr. TSL, sbr. orðalagið: „**og skal barn ekki njóta persónuafsláttar.**“
- En hvað með barnabætur? Það orkar tvímælis. Sama gildir um vaxtabætur og stafar það umfram allt af því að barn telst ekki sjálfstæður skattaðili samkvæmt lögum

YSÚ 605/2012

- A, sem var 15 ára gömul og bjó í foreldrahúsum, eignaðist barn á árinu 2010
- A var ekki talin uppfylla skilyrði barnabóta gjaldárið 2011 þar sem lagaskilyrði um skattskyldu framfæranda barns væri ekki uppfyllt í tilviki barna innan 16 ára aldurs á tekjuári, sem væru á framfæri foreldra sinna, enda teldust þau ekki sjálfstæðir skattaðilar
- Var kröfu foreldra A um að A yrðu ákvarðaðar barnabætur því hafnað

„Ég skil ekki hvernig ég gat þetta“

Alda Jóhanna Hafnadóttir og Andrea dóttir hennar. Ljósmynd/Kristín Jóna Guðjónsdóttir

mbl.is

Marta María Jónasdóttir
smartland@mbl.is

Alda Jóhanna Hafnadóttir er ein yngsta móðir landsins en hún varð barnshafandi þegar hún var ósköp venjuleg 12 ára stelpa sem bjó í Grafarholti. Árið 2004 var Alda Jóhanna orðin 13 ára þegar dóttir hennar, Andrea, kom í heiminn. Í dag er dóttir hennar orðin 13 ára og búa þær mæðgur saman í Noregi ásamt unnusta Öldu Jóhönnu.

Ég hitti Öldu Jóhönnu fyrst þegar hún var nýbúin að eiga Andreu og þá til að taka viðtal við þessa ungu móður. Þá bjuggu þær tvær í foreldrahúsum og Alda Jóhanna var að finna út úr lífinu. Síðan eru liðin mörg ár en í dag eru mæðgurnar búsettar í Noregi þar sem Alda Jóhanna starfar á hóteli. Það að eignast barn 13 ára hefur haft mikil áhrif á líf Öldu Jóhönnu og þótt þetta hafi oft verið snúið þá eru þær mæðgur staddar á góðum stað í dag. Þegar ég spyr hana út í fyrstu viðbrögð á sínum tíma við óléttunni segir hún að þessi tími sé svolítið í móðu.

Tekjuskattsútreikningur

Full skattskylda allt árið, sbr. 1. mgr. 66. gr. TSL

Sjá lög nr.?????

- Tekjuskattur þeirra manna, sem skattskyldir eru skv. 1. gr. laga þessara **og hafa verið heimilisfastir hér á landi allt tekjuárið**, skal reiknast af tekjuskattsstofni þeirra skv. 1. og 3. tölul. 61. gr. sem hér segir:
  1. Af tekjuskattsstofni allt að 4.411.211 kr. reiknast 17,0% tekjuskattur
  2. Af næstu 11.758.159 - 4.411.212 kr. = 7.569.948 kr. reiknast 23,5% tekjuskattur
  3. Af tekjum frá 11.758.160 kr. reiknast 31.8% tekjuskattur.
- Fjárhæðarmörk tekjuskattsstofns skv. ofansögðu tölul. skulu taka breytingum í upphafi hvers árs í réttu hlutfalli við hækkun á launavísitölu frá upphafi til loka næstliðins tólf mánaða tímabils
Breytingarnar á framangreindum viðmiðunarmörkum skal birta með auglýsingu fjármálaráðherra fyrir upphaf staðgreiðsluárs í fyrsta sinn í árslok 2010 (OG ÞAÐ HÖFUM VIÐ GERT)

Skattstigi manna.

66. gr.TSL, sbr. 1. gr. laga nr. 132/2019

- Tekjuskattur þeirra manna, sem skattskyldir eru skv. 1. gr. laga þessara og hafa verið heimilisfastir hér á landi allt tekjuárið, skal reiknast af tekjuskattsstofni þeirra skv. 1. og 3. tölul. 61. gr. árið 2021 verður sem hér segir:
- Af tekjuskattsstofni að 3.962.699 kr. reiknast 17% tekjuskattur.
- Af næstu 7.162.346 kr. reiknast 23,5% tekjuskattur
- Af því sem umfram er 11.125.045 kr. reiknast 31,8% tekjuskattur.
- Sé tekjuskattsstofn annars samskattaðs aðila hærri en 11.125.045 kr. skal það sem umfram er skattlagt með 23,5% skatthlutfalli allt að helmingi þeirrar fjárhæðar sem tekjuskattsstofn þess tekjulægri er undir 11.125.045 kr., þó reiknast 23,5% skatthlutfall aldrei af hærri fjárhæð en 3.581.173 kr. við þessar aðstæður.

Skattaafsláttur taxreduction

- Frá reiknuðum tekjuskatti dregst:
  - persónuafsláttur skv. A-lið 67. gr. og
- Sú fjárhæð, sem þannig fæst, telst tekjuskattur ársins hjá manninum, til greiðslu
- Útreikningur tekjuskatts og útsvars í staðgreiðslu, vikulega, mánaðarlega ...

LXI, sbr. lög nr. 132/2019 með lögum nr. 90/2003

- Þrátt fyrir ákvæði 2. málsl. 1. mgr. A-liðar 67. gr. skal fjárhæð persónuafsláttar manna sem um ræðir í 1. mgr. 66. gr., og fundinn er samkvæmt ákvæðinu, í upphafi staðgreiðsluáranna 2020 og 2021 og við álagningu opinberra gjalda á árunum 2021 og 2022, taka breytingu í réttu hlutfalli við margfeldi tveggja stærða:
  - a. hlutfallsbreytingar vísitölu neysluverðs milli upphafs og loka næstliðins tólf mánaða tímabils og
  - b. hlutfalls nýrrar grunnprósentu tekjuskatts einstaklinga, að útsvarsprósentu meðtalinni, af grunnprósentu tekjuskatts einstaklinga árið áður, að útsvarsprósentu meðtalinni

Hlutaársskattur

Full skattskylda hluta ársins, sbr. 2. mgr. 69. gr. TSL

- Í **TEKJUSKATTSSTOFN** manna, sem skattskyldir eru skv. 1. gr. **en hafa einungis verið heimilisfastir hér á landi hluta tekjuársins**, skal deila með fjölda dvalardaga þeirra hér á landi á árinu og margfalda síðan þá útkomu með 365
- Tekjuskattur skal síðan reiknast skv. 66. gr. af þannig reiknuðum tekjuskattsstofni, að teknu tilliti til 67. gr., eins og um væri að ræða menn heimilisfasta hér á landi allt árið
- Í þá fjárhæð skal deila með 365 og margfalda þá útkomu með fjölda dvalardaga þeirra hér á landi á árinu
- Sú fjárhæð sem þannig fæst skal vera endanlega ákvarðaður og álagður tekjuskattur eða ákvarðaður ónýttur persónuafsláttur

Útsvar, sbr. lög nr.4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga: Tekur til launa og skyldra tekna

- Auk tekjuskatts ber mönnum að greiða útsvar. Útsvar er lagt á tekjur skv. lögum nr. 4/1995 um tekjuskattsstofna sveitarfélaga
- Þeir menn, sem skattskyldir eru samkvæmt ákvæðum I. kafla laga nr. 90/2003 um tekjuskatt skulu greiða útsvar af tekjum sínum til þess sveitarfélags, þar sem þeir áttu lögheimili 31. desember á tekjuárinu
- Stofn til álagningar útsvars skal vera hinn sami og tekjuskattsstofn, sbr. 1. og 3. tölul. 61. gr. laga nr. 90/2003 laga um tekjuskatt og nemur útsvarið ákveðnum hundraðshluta af tekjum hvers almanaksárs
- ✓ Þessi hundraðshluti má þó eigi vera hærri en 14,52% (var áður 14,48%,13,28%) og eigi lægri en 12,44%(var áður 11,24%) af útsvarsstofni og skal sami hundraðshluti lagður á tekjur **ALLRA MANNA** í hverju sveitarfélagi fyrir sig
- ✓ Útsvar af þeim tekjum barna, sem um ræðir í 2. og 3. mgr. 64. gr. laga nr. 90/2003 um tekjuskatt skal vera 2% af tekjum umfram það lágmark sem tilgreint er í 2. mgr. 66. gr. sömu laga

Tekjustofnar sveitafélaga

- Aðeins menn eru skyldir að greiða útsvar. Skv. því er ekki unnt að leggja útsvar á lögaðila
- Lögaðilar greiða í raun enga skatta til lögheimilis-sveitarfélags síns nema fasteignagjöld
- Bæði tekjuskattur og útsvar eru staðgreiðsluskyldir skattar. Innheimtuhlutfall í staðgreiðslu er venjulega ákveðið í lok desember ár hvert
- Skv. því ber vinnuveitanda að halda eftir ákveðnum hluta af tekjunum og skila honum til innheimtumanns ríkissjóðs eigi síðar en 15 dögum eftir lok næstliðins almanaksmánaðar

Útsvarsprósenta sveitarfélaga 2015-2020

	A	B	C	D	E	F	G	H
1								
2			2020	2019	2018	2017	2016	2015
3		Hámarksútsvarsprósenta	14,52%	14,52%	14,52%	14,52%	14,52%	14,52%
4		Lágmarksútsvarsprósenta	12,44%	12,44%	12,44%	12,44%	12,44%	12,44%
5		Vegið meðaltal útsvarsprósentu	14,44%	14,44%	14,44%	14,44%	14,45%	14,44%
6								
7		Útsvarsprósentur sveitarfélaga						
8								
9			2020	2019	2018	2017	2016	2015
10	0000	Reykjavíkurborg	14,52%	14,52%	14,52%	14,52%	14,52%	14,52%
11	1000	Kópavogsbær	14,48%	14,48%	14,48%	14,48%	14,48%	14,48%
12	1100	Seltjarnarnesbær	13,70%	13,70%	13,70%	13,70%	13,70%	13,70%
13	1300	Garðabær	13,70%	13,70%	13,70%	13,70%	13,70%	13,70%
14	1400	Hafnarfjarðarkaupstaður	14,48%	14,48%	14,48%	14,48%	14,52%	14,52%
15	1603	Sveitarfélagið Álftanes						
16	1604	Mosfellsbær	14,48%	14,48%	14,48%	14,48%	14,52%	14,52%
17	1606	Kjósarhreppur	13,73%	13,73%	13,73%	13,73%	13,73%	13,73%
18	2000	Reykjanesbær	14,52%	14,52%	14,52%	15,05%	15,05%	15,05%
19	2300	Grindavíkurbær	13,99%	13,99%	13,99%	13,99%	13,99%	13,99%
20	2503	Sandgerðisbær			14,52%	14,52%	14,52%	14,52%
21	2504	Sveitarfélagið Garður			14,52%	14,52%	14,52%	14,52%
22	2506	Sveitarfélagið Vogar	14,52%	14,52%	14,52%	14,52%	14,52%	14,52%
23	2510	Suðurnesjabær	14,52%	14,52%				
24	3000	Akraneskaupstaður	14,52%	14,52%	14,52%	14,52%	14,52%	14,52%
25	3501	Hvalfjarðarstrandarhreppur						
26	3502	Skilmannshreppur						

AUGLÝSING

um fjárhæðarmörk tekjuskattsstofns, innheimtuhlutfall í staðgreiðslu og persónuafslátt árið 2021.

Lögum samkvæmt ákveður og auglýsir fjármála- og efnahagsráðuneytið árlega fjárhæðarmörk tekjuskattsstofns og innheimtuhlutfall í staðgreiðslu sem er samanlagt hlutfall tekjuskatts samkvæmt lögum, nr. 90/2003, um tekjuskatt og meðalhlutfall útsvars eins og það er samkvæmt ákvörðunum sveitarstjórna, sbr. lög, nr. 4/1995, um tekjustofna sveitarfélaga.

Tekjuskattshlutfall á árinu 2021 verður 17% af tekjuskattsstofni að 4.188.211 kr., 23,5% af tekjuskattsstofni frá 4.188.212 kr. að 11.758.159 kr. og 31,8% af tekjuskattsstofni frá 11.758.160 kr. Meðalútsvar á árinu 2021 samkvæmt fyrirbyggjandi ákvörðunum sveitarstjórna verður 14,45%. Innheimtuhlutfall í staðgreiðslu á árinu 2021 verður því 31,45% af tekjuskattsstofni að 4.188.211 kr., 37,95% af tekjuskattsstofni frá 4.188.212 kr. að 11.758.159 kr. og 46,25% af tekjuskattsstofni frá 11.758.160 kr.

Samkvæmt A-lið 67. gr., sbr. ákvæði til bráðabirgða LXI, laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, skal persónuafsláttur hvers einstaklings á árinu 2021 vera 609.509 krónur, eða 50.792 krónur að meðaltali á mánuði.

Fjármála- og efnahagsráðuneytinu, 22. desember 2020.

F. h. r.
Helga Jónsdóttir.

Ingibjörg Helga Helgadóttir.

Ínnheimtuhlutfall í staðgreiðslu 2020

Nr. 1226

19. desember 2019

AUGLÝSING

um fjárhæðarmörk tekjuskattsstofns, innheimtuhlutfall í staðgreiðslu og persónuafslátt árið 2020.

Lögum samkvæmt ákveður og auglýsir fjármála- og efnahagsráðuneytið árlega fjárhæðarmörk tekjuskattsstofns og innheimtuhlutfall í staðgreiðslu sem er samanlagt hlutfall tekjuskatts samkvæmt lögum, nr. 90/2003, um tekjuskatt og meðalhlutfall útsvars eins og það er samkvæmt ákvörðunum sveitarstjórna, sbr. lög, nr. 4/1995, um tekjustofna sveitarfélaga.

Tekjuskattshlutfall á árinu 2020 verður 20,6% af tekjuskattsstofni að 4.042.995 kr., 22,75% af tekjuskattsstofni frá 4.042.996 kr. að 11.350.472 kr. og 31,8% af tekjuskattsstofni frá 11.350.473 kr. Meðalútsvar á árinu 2020 samkvæmt fyrirbyggjandi ákvörðunum sveitarstjórna verður 14,44%. Innheimtuhlutfall í staðgreiðslu á árinu 2020 verður því 35,04% af tekjuskattsstofni að 4.042.995 kr., 37,19% af tekjuskattsstofni frá 4.042.996 kr. að 11.350.472 kr. og 46,24% af tekjuskattsstofni frá 11.350.473 kr.

Samkvæmt A-lið 67. gr., sbr. ákvæði til bráðabirgða LXI, laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, skal persónuafsláttur hvers einstaklings á árinu 2020 vera 655.538 krónur, eða 54.628 krónur að meðaltali á mánuði.

Fjármála- og efnahagsráðuneytinu, 19. desember 2019.

F. h. r.
Helga Jónsdóttir.

Ingibjörg Helga Helgadóttir.

B-deild – Útgáfud.: 23. desember 2019

Sé munur á uppsetningu texta hér að neðan og í PDF skjali gildir PDF skjalið.

 [1264/2018](#)

Nr. 1264/2018

21. desember 2018

AUGLÝSING

um fjárhæðarmörk tekjuskattsstofns, innheimtuhlutfall í staðgreiðslu og persónuafslátt árið 2019.

Lögum samkvæmt ákveður og auglýsir fjármála- og efnahagsráðuneytið árlega fjárhæðarmörk tekjuskattsstofns og innheimtuhlutfall í staðgreiðslu sem er samanlagt hlutfall tekjuskatts samkvæmt lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt og meðalhlutfall útsvars eins og það er samkvæmt ákvörðunum sveitarstjórna, sbr. lög nr. 4/1995, um tekjustofna sveitarfélaga.

Tekjuskattshlutfall á árinu 2019 verður 22,5% af tekjuskattsstofni að 11.125.045 kr. og 31,8% af tekjuskattsstofni frá 11.125.046 kr. Meðalútsvar á árinu 2019 samkvæmt fyrirbyggjandi ákvörðunum sveitarstjórna verður 14,44%. Innheimtuhlutfall í staðgreiðslu á árinu 2019 verður því 36,94% af tekjuskattsstofni að 11.125.045 kr. og 46,24% af tekjuskattsstofni frá 11.125.046 kr.

Samkvæmt A-lið 67. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, skal persónuafsláttur hvers einstaklings á árinu 2019 vera 677.358 krónur, eða 56.447 krónur að meðaltali á mánuði.

Fjármála- og efnahagsráðuneytinu, 21. desember 2018.

F. h. r.

Marianna Jónasdóttir.

Ingibjörg Helga Helgadóttir.

B deild - Útgáfud.: 28. desember 2018

AUGLÝSING

um fjárhæðarmörk tekjuskattsstofns, innheimtuhlutfall í staðgreiðslu og persónuafslátt árið 2018.

Lögum samkvæmt ákveður og auglýsir fjármála- og efnahagsráðuneytið árlega fjárhæðarmörk tekjuskattsstofns og innheimtuhlutfall í staðgreiðslu sem er samanlagt hlutfall tekjuskatts samkvæmt lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt og meðalhlutfall útsvars eins og það er samkvæmt ákvörðunum sveitarstjórna, sbr. lög nr. 4/1995, um tekjustofna sveitarfélaga.

Tekjuskattshlutfall á árinu 2018 verður 22,5% af tekjuskattsstofni að 10.724.553 kr. og 31,8% af tekjuskattsstofni frá 10.724.554 kr. Meðalútsvar á árinu 2018 samkvæmt fyrirbyggjandi ákvörðunum sveitarstjórna verður 14,44%. Innheimtuhlutfall í staðgreiðslu á árinu 2018 verður því 36,94% af tekjuskattsstofni að 10.724.553 kr. og 46,24% af tekjuskattsstofni frá 10.724.554 kr.

Samkvæmt A-lið 67. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, skal persónuafsláttur hvers einstaklings á árinu 2018 vera 646.739 krónur, eða 53.895 krónur að meðaltali á mánuði.

Fjármála- og efnahagsráðuneytinu, 22. desember 2017.

F. h. r.

Marianna Jónasdóttir.

Ingibjörg Helga Helgadóttir.

B deild - Útgáfud.: 27. desember 2017

Segir skattinn ekki treysta sveitarfélögum

Aldís Hafsteinsdóttir, formaður Sambands Íslenskra sveitarfélaga [mbl.is/Friðrik Tryggvason](https://mbl.is/Friðrik_Tryggvason)

Setja bókamerki

Aldís Hafsteinsdóttir, formaður Sambands Íslenskra sveitarfélaga, gagnrýnir að skatturinn treysti ekki sveitarfélögum til að fá aðgang að upplýsingum um skattskil í tengslum við álagningu útsvars. Þetta kom fram í setningarræðu hennar á fjármálaráðstefnu sveitarfélaga í morgun en þar gerði hún sérstaka athugasemd við að sveitarfélögum skuli meinaður aðgangur að upplýsingum frá Skattinum um launagreiðslur í einstökum sveitarfélögum og greiningu á þeim.

Í frétt á vefsíðu sambandsins kemur fram að í ræðu sinni sagði Aldís að Skatturinn hefði einhliða ákveðið einhliða að útsvarsálagning feli í sér viðkvæmar persónuupplýsingar sem sveitarstjórnir sé ekki treystandi fyrir. „Hún undraðist þetta og sagði harla ólíklegt að skattskil verði betri hjá landanum þegar ekki fáist aðgangur að upplýsingum um skil hvers einstaklings. Betri skattskil ættu að vera kappsmál bæði fyrir ríki og sveitarfélög og reyndar alla landsmenn því með því myndu byrðar af kostnaði við rekstur þjónustu dreifast réttlátar en er í dag.”

Lækkun á tekjuskattsstofni

- Ríkisskattstjóri skal taka til greina umsókn manns um lækkun **TEKJUSKATTSSTOFNS** þegar svo stendur á sem hér greinir: NÁNAR SJÁ 65. GR. TSL og reglugerð nr. 495/2017
  1. Ef ellihrörleiki, veikindi, slys eða mannslát hafa skert **gjaldþol** manns **verulega**
  2. Ef á framfæri manns er **barn** sem haldið er langvinnum sjúkdómum eða er fatlað og veldur framfærandi **verulegum** útgjöldum umfram venjulegan framfærslukostnað og mótteknar bætur
  3. Ef maður hefur **foreldra** eða aðra vandamenn sannanlega á framfæri sínu
  4. Ef maður hefur **veruleg** útgjöld vegna menntunar barna sinna 16 ára og eldri
  5. Ef maður hefur orðið fyrir **verulegu eignatjóni** sem hann hefur ekki fengið bætt úr hendi annarra aðila
  6. Ef gjaldþol manns hefur skerst **verulega** vegna tapa á **útistandandi kröfum** sem ekki stafa frá atvinnurekstri hans

1. töluliður

ellihrörleiki, veikindi, slys eða mannslát skerðir gjaldþol

- Skilyrði fyrir lækkun samkvæmt þessum tölulið eru að ellihrörleiki, veikindi, slys eða mannslát hafi haft í för með sér skert gjaldþol
- Með skertu gjaldþoli er átt við að greiðslugeta **manns** sé skert vegna þess að hann hafi orðið fyrir **verulegum kostnaði umfram bætur** og styrki sem hann hefur fengið vegna framangreindra tilvika
- Með kostnaði vegna ellihrörleika, veikinda eða slysa í þessu sambandi er átt við dvalarkostnað á stofnunum, lyfja- og lækniskostnað, kostnað vegna ferða, ýmiss konar sérútbúnaðar vegna fötlunar o.s.frv. Sýnt skal fram á að um **óhjákvæmilegan kostnað** sé að ræða og fyrir þurfa liggja gögn til staðfestingar á honum
- **Þó skal skattstjóri veita ívilnun án umsóknar fái gjaldþegn dvalarheimilis-uppbót frá Tryggingastofnun ríkisins**
- Með kostnaði vegna andláts er átt við útfararkostnað **ef hinn látni hefur látið eftir sig maka eða skylduómaga**. Með útfararkostnaði er átt við venjulegan kostnað vegna útfara

YSÚ 339/2013

- Kröfu kæranda um ívilnun í sköttum vegna kostnaðar sem hlotist hafði af meðferð hjá sjúkráþjálfara og kírópraktor var hafnað þar sem útgjöldin voru ekki talin hafa haft í för með sér verulega skert gjaldþol kæranda

YSÚ 76/2018

- Kærandi óskaði eftir ívilnun í sköttum gjaldárið 2017 vegna andláts maka kæranda á sama ári. Ríkisskattstjóri hafnaði beiðninni á þeim forsendum að þar sem **útfararkostnaður** hefði fallið til á árinu 2017 væri réttur kæranda til lækkunar skattstofna vegna slíks kostnaðar við álagningu gjaldárið 2018
- Yfirskattanefnd vísaði til þess að reynt hefði á viðhorf af þessum toga í úrskurðaframkvæmd, sbr. úrskurð yfirskattanefndar nr. 299/2014. Þá kom fram að niðurstaða ríkisskattstjóra samrýmdist ekki verklags- og vinnureglum embættisins sem gerð væri grein fyrir í fræðigrein í Tíund, fréttablaði ríkisskattstjóra. Úrskurður ríkisskattstjóra var felldur úr gildi og kæru kæranda vísað til ríkisskattstjóra til meðferðar og uppkvaðningar nýs úrskurðar

Úrskurður yfirkattaneftndar

- Ívilnun í sköttum
- Mannslát
- Málsmeðferð

Úrskurður nr. 94/2019

Gjaldár 2017

Lög nr. 90/2003, 65. gr. 1. mgr. 1. tölul., 99. gr. 1. mgr. Lög nr. 37/1993, 22. gr.

Með úrskurði yfirkattaneftndar nr. 76/2018 var kæruúrskurður ríkisskattstjóra, þar sem hafnað var beiðni kæranda um ívilnun í sköttum gjaldárið 2017 vegna andláts maka á sama ári, felldur úr gildi vegna annmarka á málsmeðferð ríkisskattstjóra og kæru kæranda vísað til ríkisskattstjóra til uppkvaðningar nýs úrskurðar. Ríkisskattstjóri hafnaði beiðni kæranda að nýju. Yfirkattaneftnd féllst á með ríkisskattstjóra að þegar litið væri til þess sem fyrir lá um fjárhag kæranda yrði ekki talið að kostnaður hans vegna útfarar maka gæti hafa valdið slíkri röskun á fjárhag kæranda að tilefni hefði verið til að fallast á ívilnun af þeim sökum þegar gjaldárið

2017, en fyrir lá að kæranda hefði verið veitt ívilnun gjaldárið 2018 vegna kostnaðar af útför maka. Á hinn bóginn þótti verulega skorta á að ríkisskattstjóri hefði tekið rökstudda afstöðu til þess álitaefnis hvort til þess gæti komið að fallast á ívilnun á grundvelli tekjumissis sökum þess að tekjum skammlífarer maka væri ekki lengur fyrir að fara. Var talið óhjákvæmilegt að vísa þeim þætti málsins til nýrrar meðferðar hjá ríkisskattstjóra.

YSÚ 83/2017

- Ríkisskattstjóri féllst á beiðni kæranda um ívilnun í sköttum vegna læknismeðferðar sem kærandi naut erlendis
- Með úrskurði yfirskattanefndar í málinu var fallist á að taka tillit til ferðakostnaðar erlendis við mat á fjárhæð ívilnunar

Glímir við krabbamein og er ósáttur við svör ríkisskattstjóra: Íhugar að leita til umboðsmanns Alþingis

Ásgeir Erlendsson skrifar · 7. ágúst 2017 19:51

Maður sem glímir við krabbamein undrast svör ríkisskattstjóra sem telur útlagðan lækni- og lyfjakostnað síðasta árs, sem samsvarar rúmri milljón af tekjum fjölskyldunnar, ekki skerða gjaldþol hennar. Hann óskar eftir skýringum við hvað sé miðað og íhugar að leita til umboðsmanns Alþingis.

Njáll Þórðarson er tveggja barna faðir sem hefur undanfarið ár barist við alvarlegt ristilkrabbamein. Við síðustu skattskil ákvað Njáll að sækja um ívilnun þar sem útlagður lyfja- og læknaðkostnaður síðasta árs var færður inn. Hann gerði grein fyrir rúmum 624 þúsund krónum en sleppti öllum tilfallandi kostnaði líkt og sálfræðipjónustu. Í lögum um tekjuskatt er heimild til lækkunar á tekjustofni ef veikindi hafa skert gjaldþol manns verulega.

Njáll segist hafa orðið undrandi þegar ríkisskattstjóri tjáði honum að upphæðin þætti ekki hafa skert gjaldþol fjölskyldunnar verulega og bendir á að upphæðin sem færð var inn samsvari 1,1 milljón króna af tekjum fjölskyldunnar.

„Hverjum í millistétt munar ekki um 1,1 milljón út heimilisbókhaldinu? Við fengum þau svör, mjög skýrt, að þetta teljist ekki vera íþyngjandi fyrir okkur. Ég hló úr mér lungun. Það voru fyrstu viðbrögðin. Þetta er hjákátlegt, að gefa svona svör.“

2. töluliður

barn sem haldið er langvinnum sjúkdómum veldur manni

- Skilyrði fyrir lækkun skv. þessum tölulið er að maður hafi **veruleg útgjöld** umfram venjulegan framfærslukostnað vegna barns sem haldið er langvinnum sjúkdómum eða er fatlað
- Með verulegum útgjöldum er átt við **þann kostnað sem er umfram fengnar bætur**, styrki og lífeyri sem greiddur er vegna kostnaðar sem af þessum tilvikum leiðir
- Með kostnaði í þessu sambandi er átt við dvalarkostnað á stofnunum, lyfja- og lækniskostnað, kostnað vegna ferða, ýmiss konar sérútbúnaðar vegna fötlunar o.s.frv.
- Sýna þarf fram á að um **óhjákvæmilegan kostnað** sé að ræða og leggja fram gögn til staðfestingar á honum

3. töluliður

foreldra eða ... sannanlega á framfæri sínu skerðir ...

- Skilyrði fyrir lækkun samkvæmt þessum tölulið eru sannanleg útgjöld vegna framfærslu foreldra eða annarra vandamanna
- Gera þarf grein fyrir í hverju útgjöldin eru fólgin og jafnframt að sýna fram á að framfærslufé foreldris eða vandamanns, þ.e. tekjur, bætur og styrkir standi ekki undir nauðsynlegum útgjöldum vegna framfærslunnar
- Skilyrði fyrir lækkun vegna barna eldri en 16 ára, sem maður hefur á framfæri sínu, eru að barnið sé það **tekjulágt** vegna atvinnuleysis eða af öðrum ástæðum að því sé ókleift að standa undir eigin framfærslu
- Miðað er við **fjárhæð barnalífeyris sem hámarksívilnun** og hafi barnið tekjur skerðist ívilnunin sem nemur þriðjung af tekjum þess

4. töluliður

veruleg útgjöld vegna menntunar barna 16 ára og ...

- Skilyrði fyrir lækkun samkvæmt þessum tölulið er að barnið sé orðið 16 ára og stundi nám a.m.k. 3 mánuði á árinu
- Hér er fyrst og fremst átt við börn á aldrinum **16-21** árs sem stunda nám að loknu grunnskólanámi þ.e. nám í mennta- eða fjölbrauta-skólum, iðnnám o.þ.h. **Veiti námið rétt til námslána kemur ívilnun ekki til álita**
- Hámarksívilnun er 342.000 kr. vegna náms sem stundað er **hér á landi**
- Ef sótt er um hærri ívilnun vegna náms sem stundað er erlendis þarf að sýna fram á **verulegan kostnað** vegna námsins sem telja verður umfram venjulegan námskostnað, svo sem há skólagjöld, fargjöld o.þ.h.
- Ívilnun getur þó aldrei orðið hærri en tvöföld sú ívilnun sem veitt er vegna náms hér á landi. **Hafi námsmaðurinn tekjur skerðist ívilnunin sem nemur þriðjung af tekjum hans. Skv. því falla bætur niður við tekjur að fjárhæð 1.025.795 kr. (342.000/0,3334)**

YSÚ 340/2013

- Kröfu kæranda um ívilnun vegna náms dóttur kæranda við Listaháskóla Íslands var hafnað þar sem talið var að ívilnun vegna menntunar barns kæmi ekki til álita vegna háskólanáms eða annars sambærilegs framhaldsnáms

YSÚ 29/2018

- Talið var fortakslaust skilyrði ívilnunar vegna menntunar barns að um væri að ræða útgjöld manns vegna menntunar barna sinna 16 ára og eldri. Var kröfu kæranda um ívilnun vegna framhaldsskólanáms dóttur kæranda, sem var fædd árið 2001, því hafnað.

Úrskurður yfirskattanevndar

- Ívilnun í sköttum
- Menntun barns

Úrskurður nr. 113/2019

Gjaldár 2018

Lög nr. 90/2003, 65. gr. 1. mgr. 4. tölul. Reglur ríkisskattstjóra nr. 212/1996.

aldurs. Hefði verið lagt til grundvallar í skattframtækni um árábil í samræmi við reglur ríkisskattstjóra að fjárhæð ívilnunar vegna menntunar barna næmi bæði ákveðinni fjárhæð að hámarki og tæki með tilgreindum hætti mið af tekjum hlutaðeigandi námsmanns. Var kröfu kæranda hafnað.

Kærandi krafðist þess að við ákvörðun ívilnunar til hennar vegna menntunar barns yrði ekki litið til tekna barnsins á viðkomandi tekjuári. Í úrskurði yfirskattanevndar var rakið að allar götur frá lögfestingu ákvæðis um ívilnun vegna kostnaðar við menntun barna 16 ára og eldri hefði verið í gildi sú regla samkvæmt viðeigandi stjórnvaldsfyrirmælum að við ákvörðun lækkunarfjárhæðar skyldi tekið tillit til tekna hlutaðeigandi ungmennis á tekjuári. Hefði sú regla staðið óhöggð þrátt fyrir að foreldrar hefðu allt frá árinu 1981 borið framfærsluskyldu gagnvart börnum sínum til 18 ára

5. töluliður

verulegt eignatjón???

- Skilyrði fyrir lækkun samkvæmt þessum tölulið er að um sé að ræða **VERULEGT EIGNATJÓN** sem ekki hafi fengist bætt úr hendi annars aðila
  - Tap á hlutabréfum t.d. vegna bankahrunsins telst ekki eignatjón í þessu sambandi
- Með verulegu eignatjóni er hér átt við að fjárhagslegar afleiðingar tjóns sem verður á eignum manns skerði gjaldþol hans
- Ívilnun kemur ekki til álita ef mögulegt er að fá tjónið bætt úr hendi annars aðila

YSÚ 54/2016

- Stuttu eftir að kærendur fluttu í húseign sem þau keyptu á árinu 2011 komu í ljós miklar rakaskemmdir á eigninni. Fluttu kærendur þá úr húsinu og riftu í kjölfarið kaupunum. Kærendur kröfðust þess að þeim yrði veitt ívilnun vegna tjóns sem hlotist hefði af völdum myglusvepps í húseigninni
- Í úrskurði yfirskattanefndar kom fram að tjón á eignum af völdum myglusvepps gæti eftir atvikum fallið undir hugtakið eignatjón og þannig orðið grundvöllur ívilnunar. Ætti það einkum við ef grandlaus kaupandi húseignar yrði fyrir slíku tjóni sem ekki fengist bætt. Ekki var fallist á með kærendum að umsamin greiðsla þeirra til seljanda húseignarinnar á grundvelli réttarsáttar og kostnaður af málarekstrinum yrði felldur undir hugtakið eignatjón. Þá yrði annar óbeinn kostnaður kærenda, svo sem vegna leigu orlofsíbúðar, læknis þjónustu, sérfræðiúttekta á húsnæðinu og vinnutaps, ekki virtur sem eignatjón í umræddum skilningi
- Á hinn bóginn var fallist á með kærendum að tjón þeirra vegna skemmda á búslóð af völdum myglusvepps gæti verið grundvöllur að veitingu ívilnunar. Að virtum gögnum málsins þótti ekki ástæða til að draga í efa að tjón vegna skemmda á búslóð, sem ekki hefði fengist bætt úr hendi annarra aðila, teldist verulegt og var þá bæði litið til þess sem upplýst var um förgun búslóðar kærenda og útgjalda vegna endurnýjunar búslóðar á árinu 2011. Var kærendum ákvörðuð ívilnun að fjárhæð 700.000 kr.

Úrskurður yfirséðanefndar

- Ívilnun í sköttum
- Eignatjón

Úrskurður nr. 114/2019

Gjaldár 2018

Lög nr. 90/2003, 65. gr. 1. mgr. 5. tölul.

Reglugerð nr. 245/1963, 49. gr. A-liður 1. tölul. c-liður.

veggjatítlu að þær gætu myndast án þess að ummerki þeirra kæmu fram fyrr en löngu síðar og þannig dulist íbúum um lengri eða skemmri tíma. Var vísað til þess mats fagaðila að veggjatítlan hefði hafst við í húsnæðinu í langan tíma, jafnvel um áratugaskeið, en ekkert yrði fullyrt um það hvenær eða af hvaða orsökum skordýrin hefðu náð að hreiðra um sig í eigninni í öndverðu. Var hinn kærði úrskurður ríkisskattstjóra felldur úr gildi og kærðu kæranda vísað til ríkisskattstjóra til meðferðar og uppkvaðningar nýs úrskurðar.

Kærandi krafðist þess að henni yrði veitt ívilnun vegna tjóns sem hlotist hefði af völdum rakaskemmda og veggjatítlu í fasteign hennar. Eignina hafði kærandi keypt á árinu 2012, en skemmdirnar komu ekki í ljós fyrr en á árinu 2017. Yfirséðanefnd féllst ekki á að skemmdir á fasteigninni af völdum raka, sem rekja mátti til mislukkaðra framkvæmda við húseignina á fyrri árum, gætu talist til eignatjóns. Á hinn bóginn var fallist á að virða bæri tjón kæranda vegna skemmda á eigninni af völdum veggjatítlu sem óvenjulegar skemmdir fjármuna sem talist gætu til eignatjóns. Kom fram að hafa yrði í huga varðandi skemmdir á innviðum fasteigna af völdum

Gjöld lækkuð vegna veggjatítlu

Önytt hús af völdum veggjatítla og myglu. [mbl.is/Eggert Jóhannesson](#)

Morgunblaðið

Selja bókamerki

Yfirséðanefnd hefur fallist á rök húseiganda sem óskaði eftir lækkun fasteignagjalda vegna tjóns af völdum veggjatítlu. Ríkisskattstjóri hafði áður hafnað umræddri beiðni.

Kærandi krafðist þess að henni yrði veitt ívilnun vegna tjóns af völdum rakaskemmda og veggjatítlu í fasteign sem hún keypti árið 2012. Skemmdir komu í ljós árið 2017. Yfirséðanefnd féllst ekki á að skemmdir á fasteigninni af völdum raka, sem raktar voru til mislukkaðra framkvæmda, gætu talist til eignatjóns.

Hins vegar var fallist á að virða bæri tjón kæranda vegna skemmda af völdum veggjatítlu „sem óvenjulegar skemmdir fjármuna sem talist gætu til eignatjóns“. Var til þess tekið að skemmdir á innviðum fasteigna af völdum veggjatítlu gætu myndast án þess að ummerki þeirra kæmu fram fyrr en löngu síðar. Fagaðilar hefðu metið aðstæður svo að veggjatítlan hefði hafst við í húsnæðinu jafnvel um áratugaskeið.

Í kæru húseigendans kemur fram að kaupverð fasteignarinnar hafi verið 34 milljónir króna en fasteignamat hafi verið lækkað um ríflega 25 milljónir króna í rétt rúmlega fimm milljónir króna. Eignin sé nú skráð sem íbúðarhúslóð en ekki einbýlishús þar eð húsið sé önytt og hafi verið afskrifað sem slíkt.

6. töluliður

tap á útistandandi kröfum sem ekki tengjast ...

- Skilyrði fyrir lækkun samkvæmt þessum tölulið er að gjaldþol manns sé verulega skert vegna tapa á **ÚTISTANDANDI KRÖFUM** sem ekki stafa af atvinnurekstri hans
- Með atvinnurekstri í þessu sambandi er átt við atvinnurekstur sem einstaklingur hefur með höndum og eignaraðild í sameignarfélagi eða hlutafélagi
- Það telst þó ekki atvinnurekstur ef eignarhluti í hlutafélagi er **óverulegur** og aðild og tengsl manns við félagið eru þannig að ekki sé ástæða til að líta þannig á að um atvinnurekstur sé að ræða
- Sé eignarhluti minni en 20% telst hann óverulegur í þessu sambandi
- Skuld telst töpuð þegar sýnt hefur verið fram á fullnægjandi hátt að hún fáist ekki greidd

YSÚ 218/2018

- Kærandi óskaði eftir ívilnun í sköttum vegna ábyrgðar á námsláni fyrrverandi maka sem féll á kæranda á árinu 2016
- Ekki var fallist á með ríkisskattstjóra að sú staðreynd, að lánið var tekið á meðan kærandi og fyrrverandi maki hennar voru í hjúskap, gæti haft í för með sér að líta yrði svo á að um sameiginlega skuldbindingu þeirra væri að ræða þannig að girt væri fyrir ívilnun vegna skuldataps af þeim sökum.
- Var bent á í því sambandi að hjón bæru almennt ekki ábyrgð á fjárskuldbindingum hvors annars, sbr. hjúskaparlög nr. 31/1993. Var úrskurður ríkisskattstjóra felldur úr gildi og kæru kæranda vísað til ríkisskattstjóra til nýrrar meðferðar og uppkvaðningar nýs úrskurðar

YSÚ 61/2018

- Á árinu 2014 sögðu kærendur upp búsetusamningi við húsnæðissamvinnufélagið X og öðluðust þá rétt til endurgreiðslu andvirðis búseturéttar
- Með samþykkt og staðfestingu nauðasamnings á árinu 2016 losnaði X hsf. undan skuldbindingu sinni um endurgreiðslu búseturéttarins og í kjölfarið seldu kærendur réttindin fyrir lægri fjárhæð en sem nam andvirði þeirra
- Talið var að kærendur hefðu sýnt fram á það með fullnægjandi hætti að mismunurinn fengist ekki endurgreiddur. Var kæruúrskurður ríkisskattstjóra, þar sem hafnað var beiðni kæranda um ívilnun í sköttum vegna tapaðrar kröfu á hendur X hsf., því felldur úr gildi og kæra kæranda send ríkisskattstjóra til meðferðar og uppkvaðningar nýs úrskurðar

Flettið upp í Tíund

Um heimildir til lækkunar á gjaldstofnum

Samkvæmt ákvæðum 1. mgr. 65. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, eru embætti ríkisskattstjóra fengnar heimildir til lækkunar á tekjuskattstofni að uppfylltum ákvæðum greinarinnar, sem aðallega er ætlað að bregðast við skertu gjaldþoli eða tekjumissi í bráðatilvikum vegna óvæntra atvika og útgjalda sem ekki eru eða verða bætt með öðrum hætti. Veiti ríkisskattstjóri ívilnun með lækkun á tekjuskattstofni skal hann jafnframt lækka útsvarstofna samsvarandi, sbr. ákvæði 3. mgr. 21. gr. laga nr. 4/1995, um tekjuforfna samsvarfélaga.

Magnús Jóhannesson

Ríkisskattstjóri skal taka til afgreiðsú umsókn manns um lækkun tekjuskattstofns þegar svo stendur á sem í 1. mgr. 65. gr. segir:

1. Ef eðliheiti, veikindi, slys eða mannslið hafa skert gjaldþol manns verulega.
2. Ef á framfarir manns er barn sem hefur verið langvinnum stjórðum eða er farlað og veður framfarir verulegum útgjöldum umfram verulegum framfariskostnaði og mótetkan bætur.
3. Ef maður hefur foreldra eða altra vandamenn samnlega á framfarir sínu.
4. Ef maður hefur veruleg útgjöld vegna menntunar barna sína 16 ára og eldri.
5. Ef maður hefur eðli fyrir verulegu eignatjóni sem hann hefur ekki fengið bætt úr bændi annara aðila.
6. Ef gjaldþol manns hefur skert verulega vegna tapa á útstandandi kröfum sem ekki stafa frá atvinnurekstri hans.

Ríkisskattstjóri hefur með reglum nr. 212/1996 sett nánnari skilyrði fyrir lækkun á tekjuskattstofni. Skilyrði fyrir lækkun vegna veikinda og slysa eru að aðstæður hafi haft í líti með sér skert gjaldþol en með skertu gjaldþoli sé átt við að greiðagæta manns sé skert vegna þess að hann hafi eðli fyrir verulegum útgjöldum umfram verulegum framfariskostnaði. Jafnframt sé útgjöld þessi umfram bætur og styrki og lífeyri sem hann hafi fengið vegna greiðna tilbóta. Með kostnaði sé átt við dvalarkostnað á stofnum, lyfja- og lækniskostnað, kostnað vegna ferða, fjölskonar sérþjónuð, vegna fötlunar o.s.frv. Sjána skal fram á að um ógjafvæmlega kostnað sé að ræða og fyrir þurfa að liggja gögn til staðfestingar á honum, sbr. umsóknareyðublað RSK 3.05 „Umsókn um lækkun“.

Vegna framfarir foreldra eða annara vandamanna þarf að sjána fram á útgjöld vegna framfarir þeirra. Gera þarf grein fyrir í hverju útgjöldin eru fölgjandi jafnframt sjána fram á að framfarir foreldra eða vandamanna, þ.e. tekjur, bætur og styrki, standi ekki undir nauðynlegum útgjöldum vegna framfarir hans.

Stýðni fyrir lækkun vegna barna eðli en 16 ára sem maður hefur á framfarir sínu eru að barnið sé það tekjulaust, vegna atvinnuleysis eða af öðrum ástæðum, að því sé ólíklegt að standa undir eigin framfarir. Hinnarútlitinn vegna framfarir

Víð dægrinu 2010 var myndborð starfshjón um annað stöðvanda framfarir ívinnu í starfshjóninu sá þau Magnús Jóhannesson, Órn Gíslason, Guðrun Björnsdóttir, Reynir Jóhannesson og Júlíus R. Halldórsson. Auk þess tóku einnig þátt í vefshjóninu þeir Gunnar Karlsson og Steingrín Haraldsson.

barna eðli en 16 ára er sú samna og veitt er vegna náms. Vegna menntunarkostnaðar barna 16 ára og eldri er gett ráð fyrir að barnið stundi nám a.m.k. þrjú mánaði á árinu og fyrir og fremst er átt við börn á aldrinum 16 ára til 21 ára sem stunda nám að loknu grunnskólanámi, þ.e. nám í mennta- eða fjölbrautarskólum, skólam o.s.fv. Veiti námið rétt til námslána kemur ívilnun ekki til álita. Hinnarútlitinn pr. barni er 291.000 kr. á árinu 2010) vegna náms sem stundað er hér á landi. Ef sött er um hvern ívilnun vegna náms sem stundað er erferðis þarf að sjána fram á verulegan kostnað vegna námsins sem telja verður umfram verulegum námskostnaði, svo sem há skólagjöld, fargjöld o.s.fv. Ílletum getur þó aldrei orðið barni en tvöföld sú ívilnun sem veitt er vegna náms hér á landi. Hafi námsmaðurinn tekjur skertist ívilnunin sem nemur þriðjungur af tekjum hans.

Lækkun á tekjuskattstofni vegna verulegs eignatjóns er háð því að það hafi ekki fengið bætt úr bændi annara aðila. Með verulegu eignatjóni er átt við að fjárhagslegar afleiðingar tjóns sem verður af eignum manns skerti gjaldþol hans. Eignatjón er skilgreint sem eyðing eða óveruleg skemmdir fjármanna, svo sem af viðkomu eðli, ferða, jarðkjölfra, eðlisa, fjárfelisa eða skilpokaða, sbr. og ákvæði 4. liðar 49. gr. reglugerðar nr. 243/1963, um tekjuskatt og eignarskatt. Skilyrði fyrir lækkun skv. 6. lið, vegna áfallinna ábyrgða og

tapa á útstandandi kröfum sem ekki stafa frá atvinnurekstri, er að gjaldþol manns sé verulega skert. Með atvinnurekstri er í þessu sambandi átt við atvinnurekstur sem einstaklingur hefur með höndum og eignaraldri í sameignarfélagi eða hlutafélagi. Það tekt þó ekki atvinnurekstur af eignarhluti í hlutafélagi er óverulegur og aðild og tengsl manns við félagið eru þannig að ekki sé ástæða til að líta þannig á að um atvinnurekstur sé að ræða. Sé eignarhluti minni en 20% tekt barns óverulegur í þessu sambandi. Skuld tekt þó þó þegar tjón hefur verið fram á, á full-

rægjandi hátt, að hún líst ekki greidd. Samkvæmt breiðingblákvæði XXXIII í d. lið 24. gr. laga nr. 128/2009, um tekjuforfna ríkisins, skal við álagningu opinberra gjalda gjaldfrín 2010, 2011, 2012 og 2013 leggja aðföghanskatt á framfarirskýlað eignir manna skv. 72. gr. laga nr. 90/2003 í lok ársanna 2009, 2010 og 2011, sem skattskyldir eru skv. 1. gr. og 4.-6. lið 3. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, skv. nánnari skilyrðingra laganna. Aðföghanskattur manna reiknað þannig af af fyrstu 90.000.000 kr. af aðföghanskattstofni einstaklings og fyrstu 120.000.000

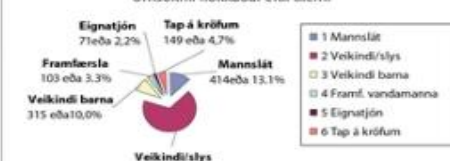
Mynd I

Umsóknir um lækkun á tekjuskattstofni

Tíðeli	Fjöldi	Hlutf. umsókna eðli eðli %	Heildar-fjárhæð ívilnunar	Sampr.	Hafnað	Heildar-fjárhæð
1. Mannslát	414	13,10	189.300.000	319	95	593.417
2. Veikindi, slys, eðliheiti	2108	66,71	165.800.000	1328	780	124.849
3. Langvinir veikindi barna	315	9,97	14.900.000	183	132	81.421
4. Framfarir vandamanna	103	3,26	7.600.000	36	67	211.111
5. Eignatjón	71	2,25	2.300.000	14	57	164.286
6. Tap á kröfum	149	4,72	21.300.000	69	80	308.696
Samtals:	3160	100	401.200.000	1949	1211	
Menntun barna	6591		1.080.700.000	6315	266	171.132
Samtals:	9751		1.481.900.000	8264	1477	

Mynd II

Umsóknir flokkaðar eftir tíðeli

Viðmiðunarreglur um ívilnanir

Elín Alma Arthursdóttir er viðskiptafræðingur að mennt og hefur unnið við skattfrákvæmd í þrjá áratugi, m.a. á skattstofunum í Reykjavík og Vestmannaeyjum. Hún sat rúman áratug í yfirskattanefnd og er sviðsstjóri fagsviðs hjá ríkisskattstjóra.

Ívilnanir byggja m.a. á því að um veruleg útgjöld vegna tiltekinnna atvika sé að ræða umfram það sem venjulegt getur talist, og sem hafa eftir atvikum skert gjaldþol viðkomandi gjaldanda. Jafnframt geta tilteknar aðstæður eða tilvik verið grundvöllur fyrir ákvörðun á ívilnun.

Um lákkun á tekjuskattstofni (ívilnun) vegna tiltekinnna atvika og aðstæðna hjá skattgjöfendum gildir 1.-6. tölul. 65. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt. Sé fallist á lákkun skal úrvarstoðin lákkun um sömu fjárhæð skv. 3. mgr. 21. gr. laga nr. 4/1995, um tekjustofna sveitarfélaga. Almennir þarf að sækja um slíka lákkun samhliða skilum á skattframtali en samkvæmt 2. mgr. 65. gr. tekjuskattslaga getur ríkisskattstjóri veitt ívilnanir ári sérstakrar umsóknar. Ríkisskattstjóri tekur umsókn um ívilnun sem best með skattframtali til algjöruðu áður en álagningar optóbarna gjalda er birt. Heimilt er að kæra niðurstöðu ríkisskattstjóra í almennum kærefresti sem auglýstur er að lokinni álagningu ár hvert. Kærufresturinn ríkisskattstjóra er unnit að skipta til yfirskattanefndar. Þá er ríkisskattstjóra heimilt að taka til afgræðnu umsókn um ívilnun sem best eftir að kærefresti vegna álagningar lýkur, þó

lengst sex tekjur aftur í tímann, talið frá því ári þegar beiðni kemur fram, enda liggja verulegir hagsmunir að baki slíku beiðni.

Ívilnanir byggja m.a. á því að um veruleg útgjöld vegna tiltekinnna atvika sé að ræða umfram það sem venjulegt getur talist, og sem hafa eftir atvikum skert gjaldþol viðkomandi gjaldanda. Jafnframt geta tilteknar aðstæður eða tilvik verið grundvöllur fyrir ákvörðun á ívilnun. Reglar um hvernar veita skuli ívilnun og með hvaða fjárhæðum verða því aldei temandi að öllu leyti, enda eru ákvæðin þar að litandi í eðli sínu matkenndar. Við ákvörðun á ívilnunum þarf þó alltaf að geta ákveðins samræmis.

Ríkisskattstjóri hefur sett reglur um skilyrði fyrir ákvörðun á ívilnun sem birtar hafa verið í skattalagasetni embættisins. Þær viðmiðunir hafa nú verið endurskoðaðar og skal almennt hafa hinar nýja viðmiðunarreglur til hlífðjónar við

ákvörðun á ívilnunum. Meita þarf hvern einstakt tilvik heildstætt og með hlífðsjón af atvikum öllum. Ákvörðun um ívilnun byggir þannig að hluta á föstum viðmiðunum sem unnit er að beita með sama hætti í öllum sambærlegum tilvikum, og að hluta á heildstæðu mati á öllum aðstæðum og fjárhagslegri stöðu umsækjanda og því vígnimi sem laga-ákvæðið veitir.

Ívilnunartilvik

Eftirfarandi tilvik sem kvæðið er á um í 65. gr. tekjuskattslaga koma til álita við ákvörðun á því hvort tilefni sé til að lákkja tekjuskatt- og úrvarstoðin einstaklings með ívilnun. Engar aðrar heimildir eru fyrir hendi í lögum um tekjuskatt um lákkun á skattstofnum. Þannig kemur ekki til álita að lákkja skattstofn af þeim ástæðum einum að maður hefur ætlað sér um of og ræður ekki við að greiða af skuldum sínum, eða hefur á einhvern hátt eytt um efni fram, svo dæmi séu tekin.

1. Ef tilfinningaleiki, veikindi, slys eða matmislið hafa skert gjaldþol manns verulega.

Við mat á ívilnunum er fyrst og fremst litið á þann þema kostnað sem gjaldandi hefur orðið fyrir á tekjársinu og er umfram gengislaus bætur, styrki og aðrar greiðslur sem hann hefur fengið af sama tilefni. Kostnaður þarf jafnframt að vera umfram það sem venjulegt er og hafa skert

gjaldþol umsækjanda. Leggia þarf fram gögn til staðfestingar á útgöðum kostnaði og eftir atvikum lækningvottorð. Við ákvörðun á ívilnun er litið til samantlagðs kostnaðar sem til hefur fallið í sambandi við veikindi og slys. Miðað er við að alla jafna falli til einhver þeirra greiðsleikis hjá hverjum einstaklingi, sbr. upplýsingar um grunn neyðsviðtölu þar sem reiknað er með slíkum kostnaði. Er þar átt við lækningshjálpi, lyf og annan sambærilegan kostnað. Verður því almennt ekki ákvæðið ívilnun vegna slíks venjulegs læknaðskostnaðar hjá hverjum og einum. Auk þess verður að miða við að kostnaður teljist ekki venulegur fyrir en hann nemur töluvert hærra fjárhæð en slíki læknaðskostnaði sem alla jafna fellur til og gert er ráð fyrir að hver og einn standi undir.

Með heilbrigðiskostnaði í tengslum við ákvörðun á ívilnun er t.d. átt við kostnað við lækningshjálpi, lyfjakaup, sjúkrahjálpan, dvöl á heilsuöfnum, lækningfjórðug og ýmis útgjöld sem tengjast aðkeyptri aðstöðu, t.d. við heimahjúkrun og þríf. Þá getur ferðakostnaður sem til fellur í þeim sambandi við veikindi eða slys, og ekki fest endurgreiddur af öðrum, komið til álita sem grundvöllur ívilunar. Er þar t.d. átt við kostnað vegna fargjalda, gistingar og annan þessan ferðakostnað. Einnig getur kostnaður vegna sérþurfa komið til álita við ákvörðun á ívilnun, s.s. ef breyta þarf eigin húsnæði vegna þreyfðómunnar, einstaklingur þarf að vera á einhvern konar

sérþæði vegna veikinda, eða annað slíkt sem er umfram það sem venjulegt getur talist og fellur til vegna veikinda eða slys.

Almennt er ekki veitt ívilnun vegna kostnaðar við kaup á gleraugum og heymartækjum en til þess getur þó komið við sérstakrar aðstæðu, og ef kostnaður er umfram það sem slík tæki kosta að jafnaði og einstaklingi er ætlað að greiða sjálfur. Ekki er veitt ívilnun vegna kostnaðar við ættleiðingu barns en á móti tekjufærðum ættleiðingargæti, samkvæmt lögum um ættleiðingargæti, er heimilt í skattframtali að fara útgjöld að hámarki móttækinni fjárhæð styrksins.

Eftirlitandi máka er almennt veitt ívilnun vegna útfararkostnaðar hins látna maka. Ívilnun er annað hvort ákvæðið með tiltekinni fjárhæð eða við sérstakrar aðstæðu samkvæmt framgöngu rekningum en þó að ákveðnu hámarki. Þá getur komið til þess að foreldrar sé veitt ívilnun vegna útfararkostnaðar barna sína, eða eftir atvikum þeim sem greiða þann kostnað. Sama á við gagnvart þeim sem greiða útfararkostnað einstaklings sem ekki létur eftir sig maka og bú hans er eignalaust eða eignalaust.

2. Ef maður hefur barn á framfæri sem er langveikt eða fatlað.

Ef maður hefur á framfæri sínu langveikt eða fatlað barn getur komið til ívilunar vegna kostnaðar sem er umfram venjulegan framfarisluðkostnað og ekki

Reglur nr. 495/2017

- Ríkisskattstjóri er heimilt að veita ívilnun án umsóknar. Venjulega er það gert þegar andlát ber að höndum
- Sækja ber um ívilnun til ríkisskattstjóra. Best er að gera það í tengslum við framtalsskil. Ákvörðun ríkisskattstjóra um ívilnun var áður fyrr endanleg í málinu
- Nú má hins vegar kæra ákvörðun hans til yfirskattanefndar

AUGLÝSING

um viðmiðunarreglur ríkisskattstjóra um ákvörðun á lækkun á skattstofnum (ívilnun) við álagningu opinberra gjalda 2018.

Við tilteknað aðstæður er heimilt að óska eftir lækkun á skattstofnum einstaklinga samkvæmt 65. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt. Óska þarf eftir lækkun (ívilnun) í skattframtali og fylla þarf út þar til gerða umsókn (RSK 3.05). Gera þarf grein fyrir aðstæðum, sýna fram á útlagðan kostnað á viðkomandi ári og leggja fram önnur gögn eftir því sem við á. Sé umsókn eða gögn ófullnægjandi eða nauðsynleg gögn fylgja ekki er umsókninni synjað að svo stöddu.

Heimild ríkisskattstjóra til lækkunar á skattstofnum getur einkum átt við vegna sérstakra áfalla, svo sem slysa eða veikinda, sérstakra útgjalda vegna þungrar framfærslu, en einnig ef maður verður fyrir verulegu óbættu eignatjóni, tapar kröfum eða á hann falla ábyrgðir sem ekki stafa af atvinnurekstri.

Eftirfarandi reglur eiga að jafnaði við þegar ívilnun er ákvörðuð. Komi eitthvað það fram af hálfu umsækjanda sem t.d. sýnir fram á einhverja sérstöðu í viðkomandi máli þá er það skoðað sérstaklega.

A. Ef ellihrörleiki, veikindi, slys eða mannslát hafa skert gjaldþol manns verulega (samanber 1. tölul. 65. gr. tekjuskattslaga).

Lækkun kemur til álita ef veikindi, slys, ellihrörleiki eða mannslát hafa í för með sér *verulega skert gjaldþol* hjá einstaklingi. Fyrst og fremst er litið til þess að til hafi fallið kostnaður sem einstaklingurinn hefur greitt sjálfur og er umfram það sem telst venjulegur almennur kostnaður, t.d. vegna lyfja og læknishjálpar. Ívilnun kemur því almennt ekki til greina nema kostnaður sé umfram það sem venjulegt telst.

Venjulegur almennur kostnaður vegna heilbrigðisþjónustu hvers og eins einstaklings tekur mið af reglum um greiðsluþátttöku ríkisins, sbr. upplýsingar sem fram koma á vef Sjúkratrygginga Íslands þar um hverju sinni (sjukra.is). Er í því sambandi miðað við hámarksgreiðslu einstaklings fyrir lækniþjónustu, sjúkraþjálfun, iðjuþjálfun, talþjálfun, rannsóknir, geisla- og myndgreiningar, meðferð húðsjúkdóma og þjónustu sálfræðinga sem starfa samkvæmt samningi við Sjúkratryggingar Íslands. Á sama hátt er miðað við að venjulegur almennur kostnaður vegna lyfjakaupa sé sá kostnaður sem einstaklingi er að hámarki gert að greiða samkvæmt greiðsluþátttökukerfi ríkisins, sbr. upplýsingar á vef Sjúkratrygginga Íslands þar um hverju sinni (sjukra.is). Sértekur kostnaður er sá kostnaður sem fellur ekki undir greiðsluþátttöku ríkisins, t.d. ákveðinn lyfjakostnaður, eða kostnaður sem fellur ekki undir framangreinda skilgreiningu á því sem telst venjulegur heilbrigðiskostnaður, eins og t.d. kostnaður við heyrnartæki og tannviðgerðir vegna sjúkdóma.

Skert gjaldþol er að jafnaði reiknað út frá birtum dæmigerðum neysluviðmiðum velferðar-áðuneytisins fyrir heimili á Íslandi í upphafi þess tekjuárs sem umsókn um ívilnun varðar og taka fjárhæðir breytingum á milli ára samkvæmt þessum viðmiðum. Telji umsækjandi að gjaldþol hans hafi skerst umfram það sem útreikningur samkvæmt reglunum sýnir ber honum að rökstyðja það sérstaklega og leggja fram skýringar og eftir atvikum gögn.

1. Vegna mannsláts (samanber 1. tölul. 65. gr. tekjuskattslaga).

Við mat á ívilnun er einkum litið til útfararkostnaðar og eins ef til fellur annar kostnaður vegna andlátsins, sem telst verulegur.

Sé kostnaður 950.000 kr. eða lægri, þarf ekki að tilgreina sundurliðaðar fjárhæðir. Ef óskað er eftir hærri ívilnun þarf að gera sundurliðaða grein fyrir þeim kostnaði sem til féll. Ívilnun verður ekki hærri en 1.350.000 kr. nema í sérstökum undantekningartilvikum.

2. Vegna veikinda, slysa, eða ellihrörleika (samkvæmt 1. tölul. 65. gr. tekjuskattslaga).

Komi lækkun til álita er reiknaður saman sá kostnaður sem heimilt er að horfa til og einstaklingurinn hefur greitt sjálfur og reynist umfram það sem telst venjulegur kostnaður, t.d. vegna lyfja og læknishjálpar. Almennur venjulegur kostnaður vegna heilbrigðisþjónustu og lyfja telst að jafnaði

Endurgreiðslur á skatti

- Samkvæmt tekjuskattslögum eiga menn rétt á **þrenns konar** endurgreiðslum á skatti
  1. Persónuafslátturinn er í eðli sínu tekjuskattsendurgreiðsla. Til að finna tekjuskatt til greiðslu ber þannig að draga persónuafslátt frá reiknuðum tekjuskatti
    - Og standi eitthvað eftir ónýtt af honum gengur það til lækkunar á reiknuðu útsvari
    - Hinar endurgreiðslurnar eru annars vegar barnabætur og hins vegar vaxtabætur. Í daglegu máli eru þessar endurgreiðslur venjulega kallaðar **BÆTUR**

Persónuafsláttur

í staðgreiðslu árið 2021

- Persónuafsláttur manna, **sem skattskyldir eru hér á landi allt almanaksárið 2019**, skal vera 609.509 krónur, eða 50.792 krónur að meðaltali á mánuði. Fjárhæð persónuafsláttar skal birta með auglýsingu fjármálaráðherra fyrir upphaf staðgreiðsluárs
1. Nemi persónuafsláttur skv. 1. mgr. hærri fjárhæð en **reiknaður tekjuskattur** af tekju-skattsstofni skv. 1. tölul. 1. mgr. 66. gr. **skal ríkissjóður leggja fram fé sem nemur allt að þeim mun, og ráðstafa því til að greiða útsvar hans á álagningarárinu**
  2. Sá persónuafsláttur, sem þá er enn óráðstafað, **fellur niður, nema um sé að ræða óráðstafaðan persónuafslátt annars hjóna**, sem skattlagt er samkvæmt ákvæðum 62. gr., **en þá skal óráðstöfuðum persónuafslætti annars makans bætt við persónuafslátt hins**
  3. Nemi þannig ákvarðaður persónuafsláttur síðarnefnda makans í heild hærri fjárhæð en reiknaður skattur af tekjuskattsstofni hans skv. 1. tölul. 1. mgr. 66. gr. skal ríkissjóður leggja fram fé sem nemur allt að þeim mun til að greiða útsvar hans á álagningarárinu
  4. **Af þeim persónuafslætti sem þá er óráðstafað skal 22/37 hlutum ráðstafað til að greiða tekjuskatt sem lagður er á fjármagnstekjur, sbr. 3. mgr. 66. gr.**
  5. Sá hluti persónuafsláttar, sem þá verður enn óráðstafað, fellur niður. Ónýttan persónuafslátt er því **Ekki unnt að flytja á milli ára**

Persónuafsláttur

í staðgreiðslu árið 2020

- Persónuafsláttur manna, **sem skattskyldir eru hér á landi allt almanaksárið 2019**, skal vera 655.538 krónur, eða 54.625 krónur að meðaltali á mánuði. Fjárhæð persónuafsláttar skal birta með auglýsingu fjármálaráðherra fyrir upphaf staðgreiðsluárs
1. Nemi persónuafsláttur skv. 1. mgr. hærri fjárhæð en **reiknaður tekjuskattur** af tekju-skattsstofni skv. 1. tölul. 1. mgr. 66. gr. **skal ríkissjóður leggja fram fé sem nemur allt að þeim mun, og ráðstafa því til að greiða útsvar hans á álagningarárinu**
  2. Sá persónuafsláttur, sem þá er enn óráðstafað, **fellur niður, nema um sé að ræða óráðstafaðan persónuafslátt annars hjóna**, sem skattlagt er samkvæmt ákvæðum 62. gr., **en þá skal óráðstöfuðum persónuafslætti annars makans bætt við persónuafslátt hins**
  3. Nemi þannig ákvarðaður persónuafsláttur síðarnefnda makans í heild hærri fjárhæð en reiknaður skattur af tekjuskattsstofni hans skv. 1. tölul. 1. mgr. 66. gr. skal ríkissjóður leggja fram fé sem nemur allt að þeim mun til að greiða útsvar hans á álagningarárinu
  4. **Af þeim persónuafslætti sem þá er óráðstafað skal 22/37 hlutum ráðstafað til að greiða tekjuskatt sem lagður er á fjármagnstekjur, sbr. 3. mgr. 66. gr.**
  5. Sá hluti persónuafsláttar, sem þá verður enn óráðstafað, fellur niður. Ónýttan persónuafslátt er því **Ekki unnt að flytja á milli ára**

Persónuafsláttur

í staðgreiðslu árið 2019

- Persónuafsláttur manna, **sem skattskyldir eru hér á landi allt almanaksárið 2019**, skal vera 677.358 krónur, eða 56.447 krónur að meðaltali á mánuði. Fjárhæð persónuafsláttar skal birta með auglýsingu fjármálaráðherra fyrir upphaf staðgreiðsluárs
1. Nemi persónuafsláttur skv. 1. mgr. hærri fjárhæð en **reiknaður tekjuskattur** af tekju-skattsstofni skv. 1. tölul. 1. mgr. 66. gr. **skal ríkissjóður leggja fram fé sem nemur allt að þeim mun, og ráðstafa því til að greiða útsvar hans á álagningarárinu**
  2. Sá persónuafsláttur, sem þá er enn óráðstafað, **fellur niður, nema um sé að ræða óráðstafaðan persónuafslátt annars hjóna**, sem skattlagt er samkvæmt ákvæðum 62. gr., **en þá skal óráðstöfuðum persónuafslætti annars makans bætt við persónuafslátt hins**
  3. Nemi þannig ákvarðaður persónuafsláttur síðarnefnda makans í heild hærri fjárhæð en reiknaður skattur af tekjuskattsstofni hans skv. 1. tölul. 1. mgr. 66. gr. skal ríkissjóður leggja fram fé sem nemur allt að þeim mun til að greiða útsvar hans á álagningarárinu
  4. **Af þeim persónuafslætti sem þá er óráðstafað skal 22/37 hlutum ráðstafað til að greiða tekjuskatt sem lagður er á fjármagnstekjur, sbr. 3. mgr. 66. gr.**
  5. Sá hluti persónuafsláttar, sem þá verður enn óráðstafað, fellur niður. Ónýttan persónuafslátt er því **Ekki unnt að flytja á milli ára**

Muna tröppuganginn

Maki 1

- A) Persónuafsláttur dregst fyrst frá reiknuðum tekjuskatti makans
- B) Nemi persónuafslátturinn hærri fjárhæð en reiknaður tekjuskattur dregst það sem afgangs er frá reiknuðu útsvari
- C) Standi eitthvað ónýtt eftir af persónuafslætti makans að loknum þessum frádrætti fellur það niður nema um sé að ræða maka í hónabandi o. s. frv.

HJÓN

Maki 2

- D)... en þá dregst persónuafslátturinn frá reiknuðum tekjuskatti hins makans
- E) og svo frá reiknuðu útsvari hans það er að segja ef eitthvað stendur þá eftir
- F) Það sem afgangs er að loknum þeim frádrætti dregst síðan frá reiknuðum fjármagnstekjuskatti fyrirtælda makans og svo hins síðartalda

Njótendur persónuafsláttar

- Persónuafsláttur er bundinn við einstaklinga það er sérhvern mann 16 ára og eldri
- Karl og kona í hjónabandi, óvígðri sambúð og fólk af sama kyni sem búa saman sem hjón hafa þó möguleika á að **samnýta** ónýttan persónuafslátt hvors annars með ákveðnum hætti
- Foreldrar geta hins vegar ekki nýtt sér persónuafslátt barna sinna. Hið sama gildir um vini sem búa saman. Í því sambandi gildir einu þótt aðilarnir haldi sameiginlegt heimili

Tekjur myndu skerðast um 149 milljarða

Guðmundur Ingi Kristinsson, þingmaður Flokks fólksins, (t.v.) spurði fjármálaráðherra um mál tengd hækkun skattleysimarka. mbl.is/Hari

mbl.is

Arnar Þór Ingólfsson
athi@mbl.is

Ef að persónuafsláttur yrði hækkaður, þannig að skattleysismörk atvinnutekna yrðu 300.000 krónur á mánuði, myndu tekjur ríkisins af tekjuskatti einstaklinga nær þurrkast út, að öðru óbreyttu. Þetta kemur fram í svari Bjarna Benediktssonar fjármála- og efnahagsráðherra við fyrirspurn Guðmundar Inga Kristinssonar, þingmanns Flokks fólksins.

Flokkur fólksins var með það á stefnuskrá sinni fyrir síðustu Alþingis- kosningar að hækka skattleysismörkin upp í 300.000 krónur, eða eins og segir á vef flokksins: „*Persónuafsláttur verði hækkaður svo að tryggja megi 300.000 kr. skattfrjálsa framfærslu á mánuði.*“

Í dag eru skattleysismörk launatekna á Íslandi 151.978 kr. og persónu- afsláttur 53.895 kr. á mánuði.

Í útreikningum fjármálaráðuneytisins sem birtast í svari Bjarna er dæmið sett upp eins skattleysismörkin hefðu verið hækkuð upp í 300.000 krónur á síðasta ári. Til þess að atvinnutekjur upp að 300.000 krónum hefðu verið lausar við tekjuskatt og útsvar í fyrra, hefði persónuafsláttur einstaklinga þurft að vera 106.387 kr. á mánuði.

Þessi breyting hefði, að öðru óbreyttu, skert tekjur ríkissjóðs af tekju- skatti einstaklinga um 149,3 milljarða króna. Þar af hefðu 100,4 millj- arðar verið vegna lækkunar tekjuskatts og 48,9 milljarðar vegna greiðslu útsvars frá ríki til sveitarfélaga, að því er kemur fram í svari fjár- málaráðherra.

Á síðasta ári fékk ríkið 168,6 milljarða króna tekjur af álagningu tekju- skatts einstaklinga. Miðað við þetta dæmi hefðu tekjur ríkisins af tekju-

Sambúðin sem má ekki skrá í Þjóðskrá

26.11.2019 - 15:31

Fjölskyldumál · Fjölskylduréttur · Hagstofa Íslands · Innlent · Lög og reglur · lögfræði · Óhefðbundnar fjölskyldur · Sambúðarform · Spegillinn · Stjórnmal · Þjóðskrá

Af hverju máttum við ekki skrá okkur í sambúð? Spyrja systurnar Oddrún Vala og Ragnheiður Gyða Jónsdætur. Þær hafa rekið saman heimili í hartnær þrjátíu ár og ólu dóttur Ragnheiðar upp í sameiningu. Eru gild rök fyrir því að skylt fólk megi ekki búa saman og njóta sömu réttinda og óskyld hjón eða pör? Þarf að endurskoða það hvernig við hugsum um fjölskyldur? Spegillinn kíkti í heimsókn til systranna, ræddi við þær um sambúðina sem ekki má skrá hjá Þjóðskrá og fékk álit lögfræðiprófessors.

Þjuggu saman af efnahagslegum ástæðum

„Þetta hefur gengi ótrúlega vel öll þessi þrjátíu ár, reyndar erum við aldar upp saman, það kom bara smá hlé þarna í millitíðinni.“ segir Ragnheiður Gyða.

ARNILDUR
HÁLFDÁNARDÓTTIR
Fréttastofa RÚV

[Senda skilaboð](#)

[Hlusta](#)

Innlent | mbl | 12.9.2017 | 22:02 | Uppfært 13.9.2017 7:16

91% samsköttunar verður körlum í hag

Benedikt Jóhannsson fjármálaráðherra á fundinum í morgun. [mbl.is/Kristinn Magnusson](http://mbl.is/KristinnMagnusson)

Tengdar fréttir

Fjárlagafrumvarp 2018

Gagnrýna hækkun gjalda

Áætlað er að 91% af þeim skattaafslætti sem hlýst af samsköttun á árinu 2018 nýtist til hækkunar á ráðstöfunartekjum karla. Þá hafa kynin ólíka sýn á afleiðingar jarðgangagerðar.

Þetta kemur fram í fjárlagafrumvarpi sem fjármálaráðherra kynnti nú í morgun. Þar var fjallað um kynjaða fjárlagagerð sem hefur verið lögfest með lögum sem tóku gildi í ársbyrjun 2016.

Fjármála- og efnahagsráðuneytið greindi umfang samnýtingar skattþrepa eftir kyni fyrir tekjuárin 2010 til 2015. Í ljós kom að um 93% af upphæð skattaafsláttarins fyrir tímabilið nýttist til hækkunar ráðstöfunartekna karla.

Fyrir árið 2018 er metið að skattaafslátturinn verði um 2,7 milljarðar króna vegna úrræðisins, eða 800 milljónum meira en ætla má að hann hefði verið ef þriggja þrepa tekjuskattskerfi væri enn við lýði. Áætlað er að 91% heildarupphæðar afsláttarins nýtist til hækkunar ráðstöfunartekna karla.

148. löggjafarþing 2017–2018.
Þingskjal 1334 — 603. mál.

Svar

**fjármála- og efnahagsráðherra við fyrirspurn frá Birni Lévi Gunnarssyni
um ónýttan persónuafslátt.**

Fyrirspurnin hljóðar svo:

*Hver var heildarupphæð ónýtts persónuafsláttar þeirra sem rétt áttu á persónuafslætti samkvæmt lögum um tekjuskatt árin 2016 og 2017 og hve margir einstaklingar áttu ónýttan persónuafslátt við lok hvors árs? Svar óskast sundurliðað eftir árum og eftirfarandi aldurs-
hópum:*

- a. 16–20 ára,*
- b. 21–25 ára,*
- c. 26–35 ára,*
- d. 36–50 ára,*
- e. 51–66 ára,*
- f. 67 ára og eldri.*

Heildarupphæðir ónýtts persónuafsláttar og fjöldi einstaklinga með ónýttan persónuafslátt er sem hér segir:

Tafla 1: Ónýttur persónuafsláttur tekjuárið 2016.

Aldurshópur	Fjöldi einstaklinga með ónýttan persónuafslátt	Heildarupphæð ónýtts persónuafsláttar (millj. kr.)
16–20 ára	14.392	4.620
21–25 ára	5.601	1.662
26–35 ára	4.118	1.544
36–50 ára	2.453	962
51–66 ára	2.179	742
67 ára og eldri	3.207	982
Samtals	31.950	10.512

Tafla 2: Ónýttur persónuafsláttur tekjuárið 2017.

Aldurshópur	Fjöldi einstaklinga með ónýttan persónuafslátt	Heildarupphæð ónýtts persónuafsláttar (millj. kr.)
16–20 ára	13.893	4.599
21–25 ára	5.338	1.672
26–35 ára	4.113	1.618
36–50 ára	2.385	989
51–66 ára	2.092	745
67 ára og eldri	2.768	854
Samtals	30.589	10.477

Skattkort - aflagt

Ath. breytta framkvæmd

- Frádráttur persónuafsláttar frá reiknuðum skatti í staðgreiðslu byggist á því að maður hafi **Skattkort**. Sjá lög um staðgreiðslu opinberra gjalda nr. 45/1987. Ath. líka breytta framkvæmd. Skv. henni hefur skattkortið verið aflagt
- Ríkiskattstjóri gefur út skattkort og vilji maður láta taka tillit til persónuafsláttar við útborgun launa verður hann að afhenda launagreiðanda skattkort sitt
- **Launagreiðandi, sem ekki hefur skattkort launamanns undir höndum, er semsé óheimilt að taka tillit til persónuafsláttar manns við greiðslu launa hans**
- Nýti annað hjóna eða sambúðaraðila ekki að fullu persónuafslátt sinn er unnt að skipta skattkortinu þannig að hinn makinn geti nýtt sér þann hluta af persónuafslættinum sem ónýttur er
- Launagreiðanda er heimilt að taka tillit til persónuafsláttar, sem samkvæmt áritun síðasta launagreiðanda á bakhlið skattkortsins, hefur ekki verið nýttur það sem af er árinu

Skattkort lögð af

Frá árinu 2016 er útgáfu skattkorta hætt en í staðinn er notaður rafrænn persónuafsláttur

- Í samræmi við breytingar á lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, verða skattkort lögð af frá og með árinu 2016
- Þótt notkun skattkorta verði hætt þá kallar það ekki á neinar breytingar fyrir launamenn nema einhverjar breytingar komi til t.d. ef hefja á störf á nýjum vinnustað eða breyta nýtingu persónuafsláttar með einhverjum hætti
- Nánari upplýsingar þar um er að finna á vef ríkisskattstjóra – RSK.is

Persónuafsláttur A-liður 67. gr. TSL

Reglugerð nr. 10/1992

- Persónuafsláttur miðast við dvalartíma hér á landi. Reiknast hann frá og með komudegi til brottfarardags
- Dvelji maður hér á landi allt árið (365 daga) er persónuafsláttur hans óskertur 609.509 kr. sem jafngildir $609.509/365 = 1.669$ pr. dag
- Nemi dvalartíminn færri dögum ber því að margfalda dagafjöldann með 1.669 kr. [Sjá 2. mgr. 69. gr. TSL](#)
  - Dæmi: Ef maður er heimilisfastur hér á landi í 200 daga þá er persónuafsláttur hans $609.509/365 \cdot 200 = 333.978$ kr. í staðgreiðslu

Barnabætur, sbr. B-lið 67. gr. TSL

barnabætur eru ekki barnalífeyri

RÍKINU ER

- Skytt er að greiða barnabætur með sérhverju barni innan 18 ára aldurs á tekjuárinu, sem (1) heimilisfast er hér á landi og er á (2) framfæri þeirra sem skattskyldir eru skv. 1. gr.
  - Börn á framfæri þeirra sem skattskyldir eru skv. 3. gr. TSL eiga því ekki rétt á barnabótum. Ath. þó EES kaflann
- Barnabætur eru greiddar framfærandanda barns. Barnið sjálft nýtur því ekki barnabótanna. Framfærandi telst sá aðili SEM HEFUR BARNIÐ HJÁ SÉR og annast framfærslu þess í lok tekjuársins. Sá er greiðir meðlag með barni telst ekki framfærandi í þessu sambandi.
- Hjón, sem skattlögð eru skv. 62. gr., teljast bæði framfærendur og skiptast barnabætur milli þeirra til helminga. Hið sama gildir um sambúðarfólk sem uppfyllir í lok tekjuársins skilyrði 3. mgr. 62. gr. enda þótt það óski ekki að vera skattlagt samkvæmt þeirri grein. Að sama skapi teljast þeir sem halda heimili saman ásamt barni sínu framfærendur í skilningi ákvæðisins þótt skilyrði til skráningar á sambúð séu ekki uppfyllt. Við slíkar aðstæður skal ákvarða barnabætur eins og um hjón sé að ræða.
- Sé svo ástatt, að einungis annað hjóna er skattskytt hér á landi skv. 1. gr., skal reikna því fullar barnabætur vegna þeirra barna hjónanna, sem eru heimilisföst hér á landi, eftir þeim reglum er gilda um hjón, enda liggi fyrir upplýsingar um tekjur beggja ásamt upplýsingum um barnabætur eða hliðstæðar greiðslur vegna sömu barna sem greiddar hafa verið erlendis

Rétthafar barnabóta

„framfæri þeirra sem skattskyldir eru skv. 1. gr.“

- Skattskyldir foreldri/ar sem eiga heima hér vegna
  - barna sem búa hjá þeim á Íslandi
  - barna sem búa erlendis á EES svæðinu
- Skattskyldir foreldrar sem búa erlendis
  - ísl. námsmenn erlendis
  - starfsmenn utanríkisþjónustunnar
- Ekki skattskyldir foreldri/ar eiga því ekki rétt á barnabótum

Fjárhæð barnabóta

- Fjárhæð barnabóta fer eftir því hversu lengi barn hefur átt heima hér á landi á almanaksárinu. Greiða ber fullar barnabætur vegna þeirra barna sem hafa verið búsett hér allt árið - en
- Fyrir barn sem öðlast heimilisfesti hér á landi á tekjuárinu skal hins vegar einungis greiða barnabætur í **hlutfalli við dvalartíma** þess hér á landi á því ári. Þannig skal fjárhæð barnabóta og skerðingarmörk vegna tekna ákvarðast í hlutfalli við dvalartímann

Úrskurður nr. 187/2005

Gjaldár 2003

Eintæðir foreldrar fá hærri barnabætur en fólk í sambúð

- Ágreiningur í máli þessu laut að því hvort kærandi hefði verið í sambúð með B í árslok 2002 þannig að reglur um barna- og vaxtabætur sambýlisfólks ættu við í tilviki hennar og B
- Kærandi hélt því fram að sambúð þeirra hefði hafist á árinu 2003 og kærandi því verið einstætt foreldri í árslok 2002
- Yfirskattanefnd taldi að virtum gögnum málsins nægilega fram komið að kærandi og B hefðu haft stöðu sambúðarfólks í árslok 2002 og var í því sambandi m.a. litið til fyrirliggjandi upplýsinga um flutning kæranda og barna hennar inn á heimili móður B, þar sem B átti jafnframt lögheimili, flutning kæranda og B á sama tíma, aðkomu B að fasteignakaupum kæranda og þungun kæranda seinni part árs 2002
- Var skattstjóri talinn hafa ákvarðað kæranda barnabætur og vaxtabætur árið 2003 í samræmi við lög

Almennar barnabætur tekjutengdar bætur

Ath. tölur

- **Almennar barnabætur – hjón og sambúðarfólk**
  - Greiða skal **tekjutengdar** barnabætur með hverju barni **INNAN** 18 ára aldurs á tekjuárinu sem árlega skulu nema **234.500 kr.** með fyrsta barni en **279.200 kr.** með hverju barni umfram eitt
- **Almennar barnabætur - einstæðir foreldrar**
  - **Tekjutengdar** barnabætur með börnum einstæðra foreldra skulu vera **390.700 kr.** með fyrsta barni en **400.800 kr.** með hverju barni umfram eitt

Barnabætur

Almennt

Fjárhæðir

Fjárhæðir

Fjárhæðir 2019

Hjón og sambúðarfólk		
Með fyrsta barni	kr.	234.500
Með hverju barni umfram eitt	kr.	279.200
Einstæðir foreldrar		
Með fyrsta barni	kr.	390.700
Með hverju barni umfram eitt	kr.	400.800
Viðbót *		
Með hverju barni yngra en 7 ára	kr.	140.000

Barnabætur

Fjárhæðir

Fjárhæðir 2018

Hjón og sambúðarfólk		
Með fyrsta barni	kr.	223.300
Með hverju barni umfram eitt	kr.	265.900
Einstæðir foreldrar		
Með fyrsta barni	kr.	372.100
Með hverju barni umfram eitt	kr.	381.700
Viðbót *		
Með hverju barni yngri en 7 ára	kr.	133.300

Hjá hjónum og sambúðarfólki reiknast skerðing vegna tekna af samanlögðum tekjustofni umfram 5.800.000 kr. og hjá einstæðu foreldri af tekjustofni umfram 2.900.000 kr. Sé um að ræða eitt barn skerðast barnabætur um 4% af tekjum umfram þessi mörk, ef börnin eru tvö um 6% og ef börnin eru þrjú eða fleiri um 8%.

* Skerðing á viðbót vegna barna yngri en 7 ára er reiknuð sér. Hún er 4% af tekjum umfram mörk, fyrir hvert barn.

Barnabætur skiptast jafnt á milli hjóna/sambúðarfólks. Barnabætur sem eru lægri en 5.000 kr. á mann falla niður.

Tekjustofn til útreiknings barnabóta er frábrugðinn tekjuskattsstofni að því leyti að fjármagnstekjur eru hér meðtaldar. Laun frá alþjóðastofnunum sem ekki eru skattlögð koma inn í tekjustofn til útreiknings á barnabótum. Sérstök útgreiðsla séreignarsparnaðar kemur hins vegar ekki inn í útreikning barnabóta.

Barnabætur

Almennt

Fjárhæðir

Fjárhæðir

Fjárhæðir 2017

Hjón og sambúðarfólk		
Með fyrsta barni	kr.	205.834
Með hverju barni umfram eitt	kr.	245.087
Einstæðir foreldrar		
Með fyrsta barni	kr.	342.939
Með hverju barni umfram eitt	kr.	351.787
Viðbót *		
Með hverju barni yngra en 7 ára	kr.	122.879

Barnabætur

Almennt

Fjárhæðir

Fjárhæðir

Fjárhæðir 2016

Hjón og sambúðarfólk		
Með fyrsta barni	kr.	199.839
Með hverju barni umfram eitt	kr.	237.949
Einstæðir foreldrar		
Með fyrsta barni	kr.	332.950
Með hverju barni umfram eitt	kr.	341.541
Viðbót *		
Með hverju barni yngra en 7 ára	kr.	119.300

Aukabarnabætur

- **AUKABARNABÆTUR.** Þessar bætur skertust **ekki** áður fyrr en gera það núna
  - Til viðbótar hinum almennu barnabótum skal árlega greiða tekjutengdar barnabætur að fjárhæð **140.000 kr.** með öllum börnum **YNGRI en sjö ára** á tekjuárinu
- Sjá e-lið 2. gr. laga nr. 164/2010 er hljóðar svo:
  - Við 4. mgr. A-liðar 68. gr. TSL bætast tveir nýir málslíðir, svohljóðandi:
  - Til viðbótar barnabótum samkvæmt þessari málsgrein skal greiða **TEKJUTENGÐAR** barnabætur með öllum börnum yngri en sjö ára á tekjuárinu
  - Skulu þær árlega nema 133.300 kr. og skal skerðingarhlutfall þeirra vera 4% með hverju barni

Skerðing almennra barnabóta

- Tekjutengdar barnabætur skerðast í jöfnu hlutfalli við tekjuskattsstofn umfram 7.200.000 kr. hjá hjónum og umfram 3.600.000 kr. hjá einstæðu foreldri
- Með tekjuskattsstofni í þessu sambandi er átt við tekjur skv. II. kafla laganna, að teknu tilliti til frádráttar skv. 1., 3., 4. og 5. tölul. A-liðar 1. mgr. og 2. mgr. 30. gr. og frádráttar skv. 31. gr.
  - Staðaruppbætur, sbr. 2. tölul. A-liðar 1. mgr. 30. gr. TSL teljast semsé til tekjuskattsstofns í þessu sambandi
- Sé um að ræða eitt barn skerðast barnabætur um 4% af tekjum umfram þessi mörk, ef börnin eru tvö um 6% og ef börnin eru þrjú eða fleiri um 8%. Nánar sjá næstu glæru

Skerðing barnabóta 2020 nánar

Hjá hjónum og sambúðarfólki reiknast skerðing vegna tekna af samanlögðum tekjustofni séu hann umfram 7.200.000 kr. og hjá einstæðu foreldri af tekjustofni umfram 3.600.000 kr. Þá hefur fjöldi barna einnig áhrif á hlutfall skerðingar, sbr. hér að neðan:

Skerðingarhlutföll hjá hjónum og sambúðarfólki

<i>Fjöldi barna</i>	<i>Eitt barn</i>	<i>Tvö börn</i>	<i>Þrjú eða fleiri</i>
Tekjustofn á bilinu 7.200.000 kr. að 11.000.000 kr.	4%	6%	8%
Tekjustofn umfram 11.000.000 kr.	5,5%	7,5%	9,5%

Skerðingarhlutföll hjá einstæðum foreldrum

<i>Fjöldi barna</i>	<i>Eitt barn</i>	<i>Tvö börn</i>	<i>Þrjú eða fleiri</i>
Tekjustofn á bilinu 3.600.000 kr. að 5.500.000 kr.	4%	6%	8%
Tekjustofn umfram 5.500.000 kr.	5,5%	7,5%	9,5%

* Skerðing á viðbót vegna barna yngri en 7 ára er reiknuð sér. Hún er 4% af tekjum umfram mörk, fyrir hvert barn, þ.e. af tekjuskattstofni umfram 7.200.000 kr. hjá hjónum/sambýlisfólki og umfram 3.600.000 kr. hjá einstæðu foreldri.

Barnabætur skiptast jafnt á milli hjóna/sambúðarfólks. Barnabætur sem eru lægri en 5.000 kr. á mann falla niður.

Tekjustofn til útreiknings barnabóta er frábrugðinn tekjuskattstofni að því leyti að fjármagnstekjur eru hér meðtaldar. Laun frá alþjóðastofnunum sem ekki eru skattlögð koma inn í tekjustofn til útreiknings á barnabótum. Sérstök útgreiðsla séreignarsparnaðar kemur hins vegar ekki inn í útreikning barnabóta.

Barnabætur í Danmörku 2016. Gengi í dag er 20

LÆS OGSÅ: [Det ved vi om aftalen mellem Storbritannien og EU](#)

Men ifølge statsminister Lars Løkke Rasmussen er det ikke beløbet i sig selv, der er det afgørende, når det kommer til børnechecken.

- Det er derimod et spørgsmål om fairness og rimelighed, sagde han i nat til DR Nyheder.

Sådan meget får man i børne- og ungeydelse i dag i Danmark:

- 0-2 år: 4.470 kroner per kvartal
- 3-6 år: 3.537 kroner per kvartal
- 7-14 år: 2.784 kroner per kvartal
- 15-17 år: 928 kroner per måned
- Som udlænding får man som oftest ikke det fulde beløb udbetalt fra den dag, man ankommer til Danmark. Man kan optjene det løbende.

Greiðsla barnabóta

- Barnabætur eru reiknaðar í fyrsta skipti vegna barns í álagningu árið eftir að það fæðist og í síðasta skipti í álagningu á því ári sem 18 ára aldri er náð
- Við ákvörðun barnabóta 2021 er miðað við fjölskyldu stöðu eins og hún er í Þjóðskrá 31. desember 2020 og er þeim sem barnið hefur lögheimili hjá greiddar allar barnabæturnar

Fyrirframgreiðsla barnabóta

Heimilt er að fyrirframgreiða barnabætur

- Fyrirframgreiðslan nemur 50% af áætluðum barnabótum ársins og greiðist með tveimur jöfnum greiðslum, 1. febrúar og 1. maí. Við ákvörðun á fyrirframgreiðslu er tekið mið af upplýsingum úr staðgreiðsluskrá um launatekjur framfæranda
- Við uppgjör í ágúst er fyrirframgreiðslan dregin frá barnabótum eins og þær eru ákvarðaðar við álagningu. Eftirstöðvar eru greiddar út með tveimur jöfnum greiðslum 1. ágúst og 1. nóvember

Annar frádráttur

Erlendar barnabætur

- Fjárhæð barnabóta skal skerða um þær barnabætur eða hliðstæðar bætur sem framfærandi hefur fengið erlendis frá á sama tekjuári vegna barnsins
- Algengast er að á þetta reyni hjá íslenskum námsmönnum erlendis, sbr. 3. mgr. 69. gr. TSL

EES borgarar

Bann við mismunun

- Greiðsla barnabóta einskorðast við börn sem heimilisföst eru hér á landi hluta eða allt almanaksárið
- Þótt barn sé **ekki heimilisfast hér á landi** ber þó að greiða barnabætur með því ef það er á **framfæri ríkisborgara** hins Evrópska efnahagssvæðis, aðildarríkis stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu eða í Færeyjum, enda sé framfærandi skattskyldur hér á landi skv. 1. gr. þessara laga eða tryggður á grundvelli 12., 13. eða 14. gr. laga nr. 100/2007 um almannatryggingar
- Skilyrði fyrir ákvörðun barnabóta samkvæmt þessari málsgrein eru þau að barnið sé heimilisfast í einhverju ríkja hins Evrópska efnahagssvæðis, í aðildarríki stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu eða í Færeyjum og að fram séu lögð fullnægjandi gögn frá bæru stjórnvaldi í því landi þar sem börnin eru heimilisföst
- Sá sem rétt kann að eiga til barnabóta með barni, sem ekki hefur heimilisfesti á Íslandi, skal sækja um bætur til ríkisskattstjóra og leggja fram upplýsingar um tekjur framfærenda, ásamt upplýsingum um barnabætur eða hliðstæðar greiðslur vegna sömu barna, sem greiddar hafa verið erlendis

ÚTLENDINGAR FÁ BARNABÆTUR MEÐ BÖRNUM SEM BÚA EKKI HÉR Á LANDI

Erlendir ríkisborgarar eiga rétt á barnabótum frá íslenska ríkinu þrátt fyrir að börnin búi ekki hér á landi. (Myndin tengist fréttinni ekki beint.)

12:12 · 17. FEBRÚAR 2011

Erlendir ríkisborgarar af EES-svæðinu sem eru í vinnu hér á landi eiga rétt á barnabótum frá íslenska ríkinu þrátt fyrir að börnin hafi bæði lögheimili og aðsetur í heimalandinu og hafi aldrei stigið fæti hingað til lands. Það gildir bæði um einstæða foreldra og hjón þar sem annar aðilinn býr í heimalandinu og sér um börnin.

Samkvæmt upplýsingum frá Ríkisskattstjóra er um að ræða jafnháar bætur og ef börnin byggja hér á landi. Það gilda sömur reglur og skerðingarmörkin eru þau sömu.

Ef um er að ræða einstætt foreldri þá eru reiknaðar barnabætur fyrir árið 2011 með einu barni 253.716 krónur. Með hverju barni umfram eitt barn bætast við 260.262 krónur. Sé um að ræða börn yngri en sjö ára bætast 61.191 með hverju barni.

Ef um hjón er að ræða eru bæturnar 152.331 króna með einu barni en 181.323 krónur með hverju barni umfram það. Viðbótarbætur fyrir börn yngri en sjö ára eru þær sömu.

Einstætt foreldri með þrjú börn undir sjö ára aldri á því rétt á 957.813 krónum á ári í barnabætur, séu tekjur þess undir 1,8 milljón króna á ári, þrátt fyrir að börnin séu í umsjá annarra aðila í heimalandinu á meðan foreldrið er í vinnu hér á landi.

„Það eina sem gerir þetta í raun flóknara í framkvæmd heldur en venjulegar barnabætur er að það þarf að sækja sérstaklega um þetta. Það þarf að sýna fram á að maðinn sem er í heimalandinu sé tekjulaus, eða ef hann hefur tekjur, hvaða tekjur það eru og jafnframt þarf að koma með staðfestingu á því að það hafi ekki verið greiddar barnabætur í heimaríkinu,“ útskýrir starfsmaður á skrifstofu Ríkisskattstjóra.

Starfsmaðurinn segir útlendingana venjulega vera mjög meðvitaða um þennan rétt sinn þrátt fyrir að hann sé ekki kynntur sérstaklega nema á vef Ríkisskattstjóra og í bæklingi sem gefinn var út á nokkrum tungumálum. Starfsmaðurinn segir ástæðuna líklega vera að félagsmálayfirvöld í heimalandinu séu fljót að láta skjólstæðinga sína vita af þessum rétti sínum í vinnulandinu. Það má því ætla að flestir erlendir ríkisborgarar sem eru í vinnu hér á landi nýti sér þennan rétt.

Blaðamaður óskaði eftir tölum um fjölda útlendinga í vinnu hér á landi sem þiggja bætur við þessar ákveðnu aðstæður, en þær voru ekki fáanlegar nema með verulegum tilkostnaði. Starfsmaður Ríkisskattstjóra sagði ástæðuna vera að ekki hefði verið haldið utan um þessar tölur sérstaklega, en það stæði hinsvegar til með nýju málaskráningakerfi.

Sólrún Lilja Ragnarsdóttir (solrun@dv.is)

Mæla með 127

Deila á Facebook

Lumar þú á fréttaskoti eða áhugaverðu efni? Smelltu hér til að senda okkur fréttaskot.

Samfund 6 timer siden

101
Kommentarer551
f Del

Del

Mail

Print

Mange østeuropæere får børnecheck

Stadig flere østeuropæere får børnecheck efter arbejde i Danmark, viser undersøgelse fra tænketanken Kraka

Af: **Ritzau /Nyheder**

Især østarbejdere får i stigende grad børnecheck. Modelfoto: Uffe Frandsen

1 af 1

På fem år har dobbelt så mange udlændinge, især østeuropæere, fået børnecheck til deres børn, fordi de har arbejdet i Danmark.

Det viser en undersøgelse over udviklingen fra 2006 til 2010, som tænketanken Kraka har lavet, skriver Politiken. I 2006 blev der udbetalt børnecheck til 2676 statsborgere fra Tjekkiet, Estland, Ungarn, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet og Slovenien.

I 2010 fik 5772 udlændinge børnecheck. Heraf fik polakker godt 60 procent af stigningen.

Se også: Ny rapport: Østarbejdere er uundværlige

- Der er flere og flere EU-statsborgere, der får børnepenge i Danmark. Antallet er steget gradvist hen over de seneste 15 år, siger Krakas forskningschef Esben Anton Schultz.

- Men især fra cirka 2006 og 2007 ser vi en voldsom stigning. Det skyldes særligt, at der i denne periode kommer mange østeuropæere, især rigtig mange polakker, til Danmark, der søger om børnepenge, siger han til Politiken.

Se også: LO: Danskerne kan ikke søge jobbene

Stigningen i udbetalingen af børnecheck skete, da Danmark reviderede østaftalen 10. juni 2006, så statsborgere fra de otte østlande lettere fik opholds- og arbejdstilladelse i Danmark.

Velfærdsforsker og professor Bent Greve fra Roskilde Universitet frygter for velfærdsstaten.

Se også: Så mange østarbejdere har invaderet Danmark

- Danmark bliver nødt til at overveje, om vi skal opsætte nogle nye kriterier for, hvornår en borger kan modtage velfærdsydelse, siger Bent Greve.

- Man kunne give børneydelsen gennem skattesystemet, altså via en form for skattelettelse. Så ville det i stedet være et skattefradrag, man fik, alt efter hvor meget man havde betalt i skat, siger han.

Hvað kostar barnabótakerfið hér á landi?

Så få børnepenge sender Danmark til udlandet

Børnechecken koster 14,5 milliarder kroner. Skatteministeriet skønner, at 90 millioner kroner går til udlændinge, som arbejder her, men hvis børn bor et andet sted.

Den danske børnecheck kan også blive berørt af den nye EU-medlemsaftale med Storbritannien. (© Colourbox)

[PRINT](#)

DEL ARTIKLEN:

[MAIL](#)

[TWITTER](#)

[FACEBOOK](#)

Af Per Bang Thomsen

Det var en tilfreds Lars Løkke Rasmussen (V), der i går aftes kunne runde forhandlingerne med de andre EU-lande af om en ny medlemsaftale for Storbritannien.

Medmindre de britiske vælgere stemmer nej, så gælder aftalen også for den danske børnecheck.

I dag er børnechecken nemlig ens for både danskere og

Í Danmörku
kostar barna
bótakerfið um
15 milljarða dk.
Þar af renna 90
milljónir til
útlendinga
vegna barna í
öðrum EU
löndum.

Hjón og sambúðarfólk

- **Barnabætur hjóna**

Við álagningu skiptast barnabætur jafnt á milli hjóna og sama gildir um áætlaða fyrirframgreiðslu. Eigi hjón ekki sama lögheimili greiðast barnabæturnar til þess foreldris sem barnið er skráð hjá enda liggi fyrir upplýsingar um tekjur beggja. Sömu reglur gilda um pör í staðfestri samvist sem hafa barn á framfæri

- **Barnabætur sambúðarfólks**

Barnabætur sambúðarfólks sem uppfyllir skilyrði fyrir samsköttun **í lok tekjuársins** skiptast á milli þeirra eins og hjá hjónum **hvort sem þau óska samsköttunar eða ekki**. Við ákvörðun á fjárhæð bótanna er miðað við samanlagðar tekjur og eignir samkvæmt skattframtölum beggja

Úrskurður nr. 265/2007

Gjaldár 2006

- A og B, sem áttu saman tvö börn, slitu samvistir á árinu 2005 og voru skattlögð sem einhleypingar við álagningu opinberra gjalda gjaldárið 2006
- Í málinu krafðist A þess að honum yrðu ákvarðaðar barnabætur með börnum sínum gjaldárið 2006 þar sem hann væri framfærandi barnanna ásamt B
- Yfirskattanefnd hafnaði þeirri kröfu á þeim forsendum að börnin hefðu búið hjá B í árslok 2005

Einstæðir foreldrar sameiginleg forsjá

Hvað er barn?

- **Barnabætur einstæðra foreldra**

Einstætt foreldri fær greiddar óskiptar barnabætur með barni sem það hefur á framfæri. **Með einstæðu foreldri er átt við þá sem hafa barn sitt hjá sér og EINIR annast framfærslu þess.** Það foreldri sem ekki hefur barnið hjá sér, en greiðir meðlag, fær ekki greiddar barnabætur. Í Þjóðskrá er engin sérmerking fyrir einstæða foreldra. Til að staðfesta að framteljandi sé einstætt foreldri þarf hann að merkja í þar til gerðan reit á skattframtali

- **Sameiginlegt forræði**

Barnabætur fær sá sem hefur barnið hjá sér og annast framfærslu þess. **Sameiginlegt forræði hefur ekki áhrif þar á.** Hafi foreldrar sameiginlegt forræði fær það foreldri barnabæturnar sem barnið á lögheimili hjá

YSÚ 297/2002

Hvenær er maður einstæður?

- Kærandi, sem hafði tvö börn sín á aldrinum 16 og 17 ára á framfæri sínu, krafðist þess að henni yrðu ákvarðaðar vaxtabætur sem einstæðu foreldri
- Yfirséðanefnd hafnaði þeirri kröfu þar sem talið var að réttur manns til vaxtabóta eftir reglum um einstæða foreldra væri háður því að barn væri **innan 16** ára aldurs á tekjuári

Barnabætur erlendis

Námsmenn

- **Barnabætur eða hliðstæðar greiðslur erlendis frá**
Þeir sem dvelja erlendis, en eiga lögheimili hér á landi, geta átt rétt á barnabótum, þó einungis að því marki sem barnabætur hér á landi eru hærri en barnabætur eða hliðstæðar greiðslur erlendis frá. Þetta gildir einnig um námsmenn sem stunda nám erlendis en halda skattalegu heimili hér á landi
- **Barnabætur í EES ríkjum**
Íslendingar er starfa í ríki á hinu evrópska efnahagssvæði og hafa á framfæri barn, **sem heimilisfast er hér á landi**, geta bæði átt rétt á barnabótum hér og í atvinnuríkinu. Sé annað hjóna búsett hér á landi og í launuðu starfi, fær það greiddar barnabætur hér, annars flyst rétturinn til atvinnuríkisins. Séu barnabætur þar lægri en hér, greiðist mismunurinn hér á landi
- **Ekki skattskyldar tekjur**
Barnabætur eru ekki skattskyldar tekjur og ekki þarf að gera grein fyrir þeim á skattframtali, sbr. 7. tölul. 28. gr. TSL

Almennt um vaxtabætur

- Flestir þeir sem kaupa eða byggja sér íbúð verða að taka lán vegna kaupanna/byggingarinnar
- Við það verða þeir fyrir útgjöldum í formi vaxta og verðbóta svo og lántökukostnaðar
- Áður fyrr var þessi kostnaður frádráttarbær frá tekjum við uppgjör tekjuskattsstofns. Árið 1989 var frádrátturinn hins vegar aflagður og ákveðið að endugreiða hann í formi vaxtabóta. Sjá B-lið 68. gr. TSL

Rétthafar vaxtabóta

Aðeins heimilisfastir eiga vaxtabótarétt

- **Maður**, sem skattskyldur er skv. 1. gr., og ber vaxtagjöld **af lánum**,
  - sem tekin hafa verið vegna kaupa eða byggingar á íbúðarhúsnæði **til eigin nota**, þar með talin kaup á búseturétti samkvæmt lögum nr. 66/2003 og kaup á eignarhlut í almennri kaupleiguíbúð samkvæmt eldri lögum
  - **á rétt á sérstökum bótum**, **vaxtabótum**, enda geri hann grein fyrir lánum og vaxtagjöldum af þeim í sérstakri greinargerð með skattframtali í því formi sem ríkisskattstjóri ákveður

Skilyrði vaxtabótaréttar

- Rétturinn er bundinn við menn, það er einstaklinga sem skattskyldir eru skv. 1. gr. TSL. Skv. því verður hlutaðeigandi að bera **ótakmarkaða skattskyld** hér á landi
  - SPURNING HVORT ÞETTA SAMRÆMIST EES SKULDBINDINGUNUM
- Lán skapar því aðeins vaxtabótarétt að það hafi verið tekið vegna kaupa eða byggingar á íbúðarhúsnæði
  - Ath. þó endurbætur, sbr. nánar hér á eftir
- Íbúðarhúsnæðið verður auk þess að vera til **eigin nota** kaupandans. Skv. því má íbúðin, sem keypt er, ekki vera í útleigu
- Frá þessu er þó vikið þegar um er að ræða ísl. námsmenn erlendis, starfsmenn utanríkisráðuneytisins og fólk sem verður að flytja í annan landshluta vegna vinnu og leigir íbúð sína tímabundið út á meðan

Úrskurður nr. 8/2010

Gjaldár 2005, 2006 og 2007

Aðeins ein íbúð veitir vaxtabótarétt

- Kærendur, sem voru eigendur íbúðarhúsnæðis á landsbyggðinni, keyptu íbúð í Reykjavík á árinu 2006
- Í úrskurði yfirskattanefndar kom fram að það væri meginregla **samkvæmt vaxtabótaeignum** að ætti maður fleiri en eina íbúð **þá gæti hann einungis krafist vaxtabóta vegna annarrar, þeirri sem ætluð væri til eigin nota**
- Var talið að íbúð kærenda í Reykjavík, sem þau tjáðust nota vegna tímabundinna atvinnu- og námsparfa, gæti ekki talist til eigin nota í skilningi vaxtabótaeigna

Úrskurður nr. 220/2016

Gjaldár 2014 og 2015

- Vegna atvinnuþarfa flutti kærandi frá X-bæ til Reykjavíkur árið 2010 og leigði í kjölfarið út íbúð sína í X-bæ
- Í máli þessu var deilt um það hvort lagaskilyrði um **eigin not** íbúðarhúsnæðis væri uppfyllt í tilviki kæranda vegna vaxtabóta
- Að virtum skýringum kæranda og fram lögðum gögnum um atvinnuleit var **ekki** talið varhugavert að ganga út frá því að skilyrði fyrir rétti til vaxtabóta væru uppfyllt í tilviki kæranda

YSÚ 60/2017

- Kærandi, sem átti íbúð á Akranesi, flutti til Reykjavíkur á árinu 2008 og leigði í kjölfarið út íbúðina á Akranesi. Talið var að lagaskilyrði um **eigin not** íbúðarhúsnæðis væri **ekki** uppfyllt í tilviki kæranda og var kröfu hans um vaxtabætur gjaldárið 2015 hafnað
- Kom m.a. fram í úrskurði yfirskattanefndar að búseta kæranda utan eigin íbúðarhúsnæðis væri komin verulega fram úr tímaviðmiðum samkvæmt reglum um vaxtabætur auk þess sem ekkert hefði komið fram af hálfu kæranda sem benti til þess að hann myndi taka húsnæðið á Akranesi aftur til eigin nota

Hrunið

- A og B eru atvinnulaus hjón. Þeim hefur nú boðist vinna í Noregi og ætla að flytja af landi í byrjun janúar
- Hjónin eiga íbúð og munu tvö börn þeirra hjóna á menntaskólaaldri búa í henni á meðan
- **Vaxtagjöld af lánum sem hvíla á íbúðinni nema 1 millj. Telurðu að hjónin eigi rétt á vaxtabótum vegna þeirra**
- **Nei ég tel svo ekki vera þar sem hjónin eru ekki heimilisföst hér á landi**

Vaxtagjöld sem skapa vaxtabótarétt. Um lánin

- Vaxtagjöld, sem mynda rétt til vaxtabóta, eru vaxtagjöld vegna **fasteignaveðlána til a.m.k. tveggja ára** eða lána við lánastofnanir með sjálfskuldarábyrgð **til a.m.k. tveggja ára**, enda séu lánin sannanlega tekin til **öflunar á íbúðar húsnæði TIL EIGIN NOTA**
- Muna: „vegna fasteignaveðlána til a.m.k. tveggja ára“ ➔ **LANGTÍMALÁN**
- Réttur til vaxtabóta skv. þessum lánum er óskilorðsbundinn

YSÚ 125/2005

- Fallist var á kröfu kæranda, sem bjó og átti lögheimili í húsnæði sem var skráð sem **sumarbústaður** í skrá Fasteignamats ríkisins, um vaxtabætur vegna vaxtagjalda af lánum til öflunar húsnæðisins þar sem ekki þótti varhugavert, eins og á stóð, að telja umrætt húsnæði til íbúðarhúsnæðis í skilningi lagareglna um vaxtabætur

Skammtíma lán

- Vaxtabótaréttur einskorðast við langtímalán. Skammtímalán veita því ekki skilyrðislausan rétt
- Vaxtabótaréttur vegna þeirra er líka takmarkaður í tíma
  - Vaxtagjöld vegna lána, sem tekin eru til skemmri tíma en tveggja ára, er einungis heimilt að telja með á næstu fjórum árum talið frá og með kaupári ef um er að ræða kaup á íbúð til eigin nota
  - Eigi nýbygging í hlut má telja þau með á næstu sjö árum talið frá og með því ári þegar bygging hefst, eða til og með því ári sem húsnæði er tekið til íbúðar ef það er síðar

Veðið

- A keypti nýlega íbúð. Íbúðin var fullveðsett og var því ekki hægt að þinglýsa á hana frekari lán
- Vegna þessa voru góð ráð dýr. A leitaði til foreldra sinna og samþykktu þau að veita honum veðleyfi í sinni íbúð
- **Telurðu að þetta fyrirkomulag hafi einhver áhrif á vaxtabóta rétt A**

Vaxtagjöld teljast í þessu sambandi:

1. **Greiddir vextir og greiddar verðbætur á afborganir og vexti**
  - Ógreiddir vextir skapa því ekki vaxtabótarétt
  - Ath. að dráttarvextir teljast vextir í þessu sambandi
2. Afföll af verðbréfum, víxlum og sérhverjum öðrum skuldaviðurkenn-
ingum, sem **framteljandi** hefur **gefið út sjálfur** og selt þriðja aðila og
notað andvirðið til fjármögnunar íbúðar til eigin nota, enda sé
kaupandi bréfanna nafngreindur. Afföllin reiknast hlutfallslega miðað
við afborganir á lánstímanum
  - **Athugið sérstaklega: Gengistap af lánum í erlendum verðmæli
skapa líka vaxtabótarétt**
3. Lántökukostnaður, árlegur eða tímabundinn fastakostnaður,
þóknanir, stimpilgjöld og þinglýsingarkostnaður **af lánum**
  - Meðal þessara kostnaðarliða er seðilgjald, innheimtugjald og vanskilagjald
  - Lendi skuld í vanskilum þannig að nauðsynlegt er að óska uppboðs á
hlutaðeigandi íbúð myndi kostnaður sem af því leiðir **ekki** skapa vaxtabótarétt

Lög nr. 164/2010

3. gr.

- Í stað orðsins „Gjaldfallnir“ og orðsins „gjaldfallnar“ í 1. tölul. 2. mgr. B-liðar 68. gr. laganna kemur: Greiddir; og: greiddar
- Hvað þýðir þessi breyting? Hún þýðir það að ógreiddir vextir og verðbætur af lánum til öflunar íbúðarhúsnæðis til eigin nota skapa ekki vaxtabótarétt

Uppgjör við sölu fasteigna

- Við sölu á íbúðarhúsnæði eru áhvílandi lán gerð upp. Er áföllnum vöxtum og verðbótum síðan bætt við söluverðið. Seljandi greiðir því ekki vaxtagjöldin heldur kaupandi. Vegna þessa er skiljanlegt að slík vaxtagjöld eigi ekki að geta skapað vaxtabótarétt
  - Til vaxtagjalda teljast ekki uppsafnaðar áfallnar verðbætur af lánum sem kaupandi yfirtekur við sölu íbúðar né heldur uppsafnaðar áfallnar verðbætur á lán skuldara sem hann greiðir á lánstíma umfram ákvæði viðkomandi skuldabréfs ➔ Er þetta réttlátt

Uppgreiðslu lána ...

Innlent - 26. ágúst 2004, 17:15

Uppgreiðsla lána getur skert vaxtabætur

- segir Ásmundur G. Vilhjálmsson skattasérfræðingur hjá SkattVís slf.

Að sögn Ásmundar G. Vilhjálmssonar héraðsdómslögmanns og skattasérfræðings hjá SkattVís slf. ætti taka nýrra lána til greiðslu eldri lána, sem tekin hafa verið til öflunar íbúðarhúsnæðis, ekki að skerða vaxtabótarétt manna. "Hafa ber þó í huga, að sé lán greitt upp áður en lánstíminn er útrunninn, teljast ekki til vaxtagjalda við ákvörðun vaxtabóta í þessu sambandi áfallnar verðbætur á lán skuldara, sem hann í greiðir á lánstíma umfram ákvæði viðkomandi bréfs. Með öðrum orðum er gert ráð fyrir að slíkar verðbætur dreifist jafnt á lánstímann."

Ásmundur segir þó að engin ástæða sé til að örvænta. "Útreikningur vaxtabótaréttar er háður mörgum breytum. Þannig takmarkast fjárhæð vaxtagjalda við það sem lægra er af ákveðinni fjárhæð og ákveðnu hlutfalli af skuldum sem stofnað hefur verið til vegna íbúðaröflunar. Ofan nefnd atriði þurfa því ekki endilega á hafa áhrif á vaxtabótarétt manns. Jafnan ber þó að fara varlega og biðja skattalögfræðing á kíkja á málið ef ástæða er til."

Ásmundur sagði ennfremur að við ákvörðun á rétti manna til vaxtabóta vegna lána til öflunar eigin íbúðar skiptir almennt ekki máli hvort um innlent lán eða erlent lán er að ræða. Ekki er þó sjálfgefið að gengismunur (tap) teljist vaxtagjöld við ákvörðun á vaxtabótarétti þar sem þau einskorðast við:

- Gjaldfallna vexti og gjaldfallnar verðbætur á afborganir og vexti af lánum sem tekin hafa verið til öflunar íbúðar til eigin nota.

- Afföll af verðbréfum, víxlum og sérhverjum öðrum skuldaviðurkenningum sem íbúðareigandi hefur gefið út sjálfur og selt þriðja aðila og notað andvirðið til fjármögnunar íbúðar til eigin nota.

- Lántökukostnað, þar með talið þóknarir og stimplun af ofangreindum lánum.

Endurfjármögnun

- Lán, sem skapa vaxtabótarétt, eru flest tekin í tengslum við kaup eða byggingu íbúðarhúsnæðis til eigin nota
- Þessi lán getur auðvitað þurft að endurfjármagna. Einnig getur verið nauðsynlegt að framlengja skammtímalán, breyta þeim í langtímalán
- Slík endurfjármögnun skapar auðvitað vaxtabótarétt. Hins vegar verða menn að passa sig á því að missa aldrei sjónar af tengslum lánsins við íbúðarkaupin eða bygginguna
- Aukning lánsins verður því á hverjum tíma að samsvara vanskilunum ásamt kostnaði venga upphaflegu lánanna

Endurbætur

- Réttur til vaxtabóta er bundinn við kaup eða byggingu á íbúðarhúsnæði til eigin nota
- Endurbætur á íbúðarhúsnæði skapa því ekki endilega vaxtabótarétt
- Frá þessu er þó vikið „... þegar um er að ræða lán frá **ÍBÚÐALÁNASJÓÐI** sem tekin eru vegna verulegra endurbóta á íbúðarhúsnæði til eigin nota“
- Lán til endurbóta, sem tekin eru hjá öðrum lána-stofnunum, skapa því **EKKI** vaxtabótarétt
  - Spurning hvort þetta samræmist EES skuldbindingunum
  - Ath. reglurnar um frjálst flæði fjármagns og þjónustu frelsi

Allir vinna (sumir meira en aðrir)

FRÉTTABLAÐIÐ | Aðsendar greinar | 27. október 2011 06:00

Mæli með

42

Ágúst Karl Guðmundsson skrifar:

Átakið „Allir vinna“ hefur sjálfsagt ekki farið framhjá neinum. Um er að ræða sameiginlegt hvatningarátak stjórnvalda, aðila vinnumarkaðarins og Nýsköpunarmiðstöðvar Íslands. Það felur í sér endurgreiðslu virðisaukaskatts og skattfrádrátt vegna framkvæmda við íbúðarhúsnæði og frístundahús þegar unnið er að viðhaldi eða endurbótum á húsnæðinu á byggingarstað. Ljóst er að átakið er vel heppnað átak enda hafa a.m.k 19.000 manns nýtt sér það samkvæmt upplýsingum frá ríkisskattstjóra.

Bankar og aðrar lánastofnanir hafa viljað leggja sitt af mörkum í tengslum við átakið og hafa boðið viðskiptavinum sínum framkvæmdalán til endurbóta á húsnæði sínu.

Aftur á móti er ekki jafnræði á milli lánastofnana og lánþegum er mismunað. Þeir aðilar sem taka

endurbótalán hjá Íbúðalánasjóði virðast vera í hvað bestri aðstöðu. Ástæðan er sú að samkvæmt b-lið 68. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, mynda lán til verulegra endurbóta á húsnæði til eigin nota ekki stofn til greiðslu vaxtabóta nema lánið sé tekið hjá Íbúðalánasjóði.

Lántakendum og þátttakendum í áttakinu „Allir vinna“ er því mismunað samkvæmt skattalögum eftir því hvar þeir taka lán. Einungis þeir sem taka lán hjá Íbúðalánasjóði eiga möguleika á því að fá vaxtabætur vegna slíkra lána.

Ríkisvaldið hefur haldið uppi þeim röksemdum að ef réttur til vaxtabóta vegna endurbóta á íbúðarhúsnæði yrði rýmkaður þannig að hann tæki einnig til annarra lánveitanda en Íbúðalánasjóðs yrði aukið á vanda skattfyrirvalda við eftirlit.

Ástæðan er sú að endurbótalán sæta sérstöku eftirliti hjá Íbúðalánasjóði. Slíkar röksemdir eru varla haldþærar þar sem hægt er að leggja sömu kröfur á hendur öðrum lánveitendum. Þá verður að telja að hugsanlega aukin vinna skattfyrirvalda vegna eftirlits með fleiri aðilum vegna endurbótalánanna sé heldur léttvæg ástæða samanborið við þá mismunun sem fólk verður fyrir eftir því hjá hvaða lánveitanda það tók lán.

Velta má því fyrir sér hvort það sé ekki til hagsbóta fyrir fólkið í landinu að það geti valið hvar það sækir sér lán til endurbóta á húsnæði sínu. Skattalegar ívilnanir eiga ekki að ráða för við ákvörðun á því hvar lán eru tekin.

Það er sanngirnismál að jafna stöðu lántakenda og breyta ákvæði tekjuskattslaga um vaxtabætur vegna endurbóta á húsnæði til eigin nota.

Úrskurður nr. 234/2001

Gjaldár 2000

- Vaxtagjöld af lánum, sem kærendur tóku hjá X banka m.a. til endurbóta á íbúðarhúsnæði sínu, voru ekki talin mynda rétt til vaxtabóta að öllu leyti þar sem lagaskilyrði um lánveitanda var ekki uppfyllt
- Fallist var á að hluti vaxtagjaldanna myndaði rétt til vaxtabóta þar sem lánunum var að hluta ráðstafað til uppgreiðslu eldri lána sem tekin höfðu verið til öflunar íbúðarhúsnæðis kærenda

YSÚ 391/1998

- Deilt var um hvort hluti vaxtagjalda af tilteknu láni myndaði rétt til vaxtabóta. Yfirséttanefnd taldi að sá hluti lánsfjárins sem runnið hefði til að standa straum af byggingarkostnaði **bílskúrs uppfyllti lagaskilyrði til að teljast lán vegna byggingar íbúðarhúsnæðis til eigin nota**
- Á hinn bóginn var talið að kostnað vegna steypuviðgerða yrði frekast að virða sem almennan viðhaldskostnað þannig að sá hluti lánsins sem runnið hefði til þeirra þarfa uppfyllti ekki lagaskilyrði til vaxtabóta. Tekið var fram að engu myndi breyta þótt litið yrði á umræddar framkvæmdir sem endurbætur, enda gætu þær engan veginn jafngilt byggingu íbúðarhúsnæðis eins og atvikum væri háttað

Ekki takmarkalaus réttur

- Vaxtagjöld til útreiknings vaxtabóta miðast við fjárhæð vaxtagjalda hjá hverjum framteljanda fyrir sig. Slík vaxtagjöld geta þó – **fyrri takmarkið**
  - **aldrei orðið hærri** en sem nemur 7% af skuldum sem stofnað hefur verið til vegna öflunar íbúðarhúsnæðis til eigin nota eins og þær eru í árslok
  - Hjá þeim, sem skattskyldir eru hluta úr ári vegna brottflutnings á tekjuárinu, skal miða við skuldastöðu eins og hún var fyrir brottflutning
- Hvernig svo sem á stendur **geta** – **síðara takmarkið**
  - **Vaxtagjöld samt aldrei orðið hærri en** 840.00 kr. **hjá einstaklingi**, 1.050.000 kr. **hjá einstæðu foreldri og** 1.260.000 kr. **hjá hjónum eða sambýlisfólki**
  - Hámark vaxtagjalda hjá mönnum, sem skattskyldir eru skv. 1. gr. hluta úr ári, ákvarðast í hlutfalli við dvalartíma á árinu

Vaxtabætur

Almennt

Fjárhæðir

Fjárhæðir

Hér er að finna reiknivél fyrir vaxtabætur. Með því að tilgreina fjölskyldustöðu og skrá tekjustofn, eignastofn, vaxtagjöld af lánum og eftirstöðvar þeirra í árslok er hægt að reikna út vaxtabætur.

Vaxtabætur í álagningu 2019 vegna vaxtagjalda árið 2018

Stofn til útreiknings

Vaxtagjöld til útreiknings vaxtabóta er sú fjárhæð sem lægst er af 1), 2) og 3).

1. Vaxtagjöld samkvæmt reit 87 og/eða 166 á framtali.
2. 7% af eftirstöðvum skulda samkvæmt reit 41, 45 eða 167.
3. Hámark vaxtagjalda, sem er:

Hjá einhleypingi	kr.	840.000
Hjá einstæðu foreldri	kr.	1.050.000
Hjá hjónum og sambúðarfólki	kr.	1.260.000

Fjárhæðir

Hér er að finna reiknivél fyrir vaxtabætur. Með því að tilgreina fjölskyldustöðu og skrá tekjustofn, eignastofn, vaxtagjöld af lánum og eftirstöðvar þeirra í árslok er hægt að reikna út vaxtabætur.

Vaxtabætur í álagningu 2018 vegna vaxtagjalda árið 2017

Stofn til útreiknings

Vaxtagjöld til útreiknings vaxtabóta er sú fjárhæð sem lægst er af 1), 2) og 3).

1. Vaxtagjöld samkvæmt reit 87 og/eða 166 á framtali.
2. 7% af eftirstöðvum skulda samkvæmt reit 41, 45 eða 167.
3. Hámark vaxtagjalda, sem er:

Hjá einhleypingi	kr.	800.000
Hjá einstæðu foreldri	kr.	1.000.000
Hjá hjónum og sambúðarfólki	kr.	1.200.000

Vaxtabætur í álagningu 2016 vegna vaxtagjalda árið 2015

Stofn til útreiknings

Vaxtagjöld til útreiknings vaxtabóta er sú fjárhæð sem lægst er af 1), 2) og 3).

1. Vaxtagjöld samkvæmt reit 87 og/eða 166 á framtali.
2. 7% af eftirstöðvum skulda samkvæmt reit 41, 45 eða 167.
3. Hámark vaxtagjalda, sem er:

Hjá einhleypingi	kr.	800.000
Hjá einstæðu foreldri	kr.	1.000.000
Hjá hjónum og sambúðarfólki	kr.	1.200.000

Vaxtabætur í álagningu 2017 vegna vaxtagjalda árið 2016

Stofn til útreiknings

Vaxtagjöld til útreiknings vaxtabóta er sú fjárhæð sem lægst er af 1), 2) og 3).

1. Vaxtagjöld samkvæmt reit 87 og/eða 166 á framtali.
2. 7% af eftirstöðvum skulda samkvæmt reit 41, 45 eða 167.
3. Hámark vaxtagjalda, sem er:

Hjá einhleypingi	kr.	800.000
Hjá einstæðu foreldri	kr.	1.000.000
Hjá hjónum og sambúðarfólki	kr.	1.200.000

Skerðingar

- Hér að framan sáum við að takmörk eru á þeirri fjárhæð vaxtagjalda sem skapað geta vaxtabóta rétt
- Ekki nóg með það heldur skerðast vaxta gjöldin með ákveðnum hætti eftir **tekjum** og **eignum**
- Síðast en ekki síst geta **vaxtabæturnar** aldrei orðið hærri en ákveðinni fjárhæð nemur
- **Skoðum hvernig þetta virkar í raun**

Tekjuserðing vaxtagjalda

Ath. ekki skiptir máli hvort aðilarnir
eru samskattaðir eða ekki

- Frá vaxtagjöldum, eins og þau eru skilgreind hér að framan, skal draga fjárhæð sem svarar til **8,5%** af **tekjuskattsstofni**
- Með tekjuskattsstofni í þessu sambandi er átt við tekjur skv. II. kafla laganna, að teknu tilliti til frádráttar skv. 1., 3., 4. og 5. tölul. A-liðar 1. mgr. og 2. mgr. 30. gr. og frádráttar skv. 31. gr.
- Hjá hjónum eða sambýlisfólki, sem uppfyllir skilyrði 3. mgr. 62. gr. í **lok tekjuárs, SKAL** við útreikning miðað **VIÐ SAMANLAGÐAR TEKJUR BEGGJA AÐ** teknu tilliti til frádráttar samkvæmt **framansögðu**
- Framangreint hlutfall skal þó lækkað um 0,5 á hverju ári sem maður á rétt á vaxtabótum samfelld vegna sama íbúðarhúsnæðis umfram 25 ár
- Hafi maður fengið vaxtabætur samfelld vegna sama íbúðarhúsnæðis í 36 ár skal frádráttur á grundvelli tekjuskattsstofns falla niður

Tekjutenging og eignatenging vaxtabóta Álagningarárið 2018. Tekjuárið 2019

Tekjutenging

Frá vaxtagjöldum skv. framansögðu dragast 8,5% af tekjustofni* og er mismunurinn reiknaðar vaxtabætur.

Eignatenging

Vaxtabætur, eins og þær eru reiknaðar út hér að ofan, skerðast ef eignir að frádregnum skuldum fara yfir mörk, sem eru:

Hjá einhleypingi/einstæðu foreldri	kr.	5.000.000
Hjá hjónum/sambúðarfólki	kr.	8.000.000

Réttur til vaxtabóta fellur niður um leið og nettóeign verður:

Hjá einhleypingi/einstæðu foreldri	kr.	8.000.000
Hjá hjónum/sambúðarfólki	kr.	12.800.000

Vaxtabætur geta að hámarki orðið:

Fyrir einhleyping	kr.	420.000
Fyrir einstætt foreldri	kr.	525.000
Fyrir hjón og sambúðarfólk	kr.	630.000

Vaxtabætur skiptast jafnt á milli hjóna/sambúðarfólks. Vaxtabætur sem eru lægri en 5.000 kr. á mann falla niður.

* Tekjustofn til útreiknings vaxtabóta er frábrugðinn tekjuskattstofni að því leyti að fjármagnstekjur eru meðtaldar og laun frá alþjóðastofnunum sem ekki eru skattlögð koma inn í tekjustofn til útreiknings á vaxtabótum. Sérstök útgreiðsla séreignarsparnaðar kemur hins vegar ekki inn í útreikning vaxtabóta.

Tekju- og eignaskerðingar við álagningu 2018 vegna 2017. Ath. hvort tölurnar séu réttar

Tekjutenging

Frá vaxtagjöldum skv. framansögðu dragast 8,5% af tekjustofni* og er mismunurinn reiknaðar vaxtabætur.

Eignatenging

Vaxtabætur, eins og þær eru reiknaðar út hér að ofan, skerðast ef eignir að frádregnum skuldum fara yfir mörk, sem eru:

Hjá einhleypingi/einstæðu foreldri	kr.	4.500.000
Hjá hjónum/sambúðarfólki	kr.	7.300.000

Réttur til vaxtabóta fellur niður um leið og nettóeign verður:

Hjá einhleypingi/einstæðu foreldri	kr.	7.200.000
Hjá hjónum/sambúðarfólki	kr.	11.680.000

Vaxtabætur geta að hámarki orðið:

Fyrir einhleyping	kr.	400.000
Fyrir einstætt foreldri	kr.	500.000
Fyrir hjón og sambúðarfólk	kr.	600.000

Vaxtabætur skiptast jafnt á milli hjóna/sambúðarfólks. Vaxtabætur sem eru lægri en 5.000 kr. á mann falla niður.

* Tekjustofn til útreiknings vaxtabóta er frábrugðinn tekjuskattstofni að því leyti að fjármagnstekjur eru meðtaldar og laun frá alþjóðastofnunum sem ekki eru skattlögd koma inn í tekjustofn til útreiknings á vaxtabótum. Sérstök útgreiðsla séreignarsparnaðar kemur hins vegar ekki inn í útreikning vaxtabóta.

Tekju- og eignaskerðingar við álagningu 2017 vegna 2016. Ath. hvort tölurnar séu réttar.

Tekjutenging

Frá vaxtagjöldum skv. framansögðu dragast 8,5% af tekjustofni* og er mismunurinn reiknaðar vaxtabætur.

Eignatenging

Vaxtabætur, eins og þær eru reiknaðar út hér að ofan, skerðast ef eignir að frádregnum skuldum fara yfir mörk, sem eru:

Hjá einhleypingi/einstæðu foreldri	kr.	4.500.000
Hjá hjónum/sambúðarfólki	kr.	7.300.000

Réttur til vaxtabóta fellur niður um leið og nettóeign verður:

Hjá einhleypingi/einstæðu foreldri	kr.	7.200.000
Hjá hjónum/sambúðarfólki	kr.	11.680.000

Vaxtabætur geta að hámarki orðið:

Fyrir einhleyping	kr.	400.000
Fyrir einstætt foreldri	kr.	500.000
Fyrir hjón og sambúðarfólk	kr.	600.000

Vaxtabætur skiptast jafnt á milli hjóna/sambúðarfólks. Vaxtabætur sem eru lægri en 5.000 kr. á mann falla niður.

* Tekjustofn til útreiknings vaxtabóta er frábrugðinn tekjuskattsstofni að því leyti að fjármagnstekjur eru meðtaldar og laun frá alþjóðastofnunum sem ekki eru skattlögð koma inn í tekjustofn til útreiknings á vaxtabótum. Sérstök útgreiðsla séreignarsparnaðar kemur hins vegar ekki inn í útreikning vaxtabóta.

Tekju- og eignaskerðingar við álagningu 2016 vegna 2015. Ath. hvort tölurnar séu réttar.

Eignatenging

Vaxtabætur, eins og þær eru reiknaðar út hér að ofan, skerðast ef eignir að fráðregnum skuldum fara yfir mörk, sem eru:

Hjá einhleypingi/einst. foreldri	kr.	4.000.000
Hjá hjónum/sambúðarfólki	kr.	6.500.000

Réttur til vaxtabóta fellur niður um leið og nettóeign verður:

Hjá einhleypingi/einst. foreldri	kr.	6.400.000
Hjá hjónum/sambúðarfólki	kr.	10.400.000

Vaxtabætur geta að hámarki orðið:

Fyrir einhleyping	kr.	400.000
Fyrir einstætt foreldri	kr.	500.000
Fyrir hjón og sambúðarfólk	kr.	600.000

Vaxtabætur skiptast jafnt á milli hjóna/sambúðarfólks. Vaxtabætur sem eru lægri en 5.000 kr. á mann falla niður.

* Tekjustofn til útreiknings vaxtabóta er frábrugðinn tekjuskattsstofni að því leyti að fjármagnstekjur eru meðtaldar og laun frá alþjóðastofnunum sem ekki eru skattlögð koma inn í tekjustofn til útreiknings á vaxtabótum. Sérstök útgreiðsla séreignarsparnaðar kemur hins vegar ekki inn í útreikning vaxtabóta.

Úrskurður nr. 339/2002

Gjaldár 2001

- Kærandi gekk í hjúskap hinn **10. október 2000**. Töldu kærandi og maki hans fram til skatts sem hjón vegna alls tekjuársins 2000
- Krafa kæranda í máli þessu laut að því að við ákvörðun vaxtabóta gjaldárið 2001 **yrði ekki** miðað við samlagðar tekjur hans og maka hans vegna alls ársins 2000, heldur bæri að horfa fram hjá tekjum makans fram til þess að til hjúskaparins var stofnað
- **Yfirséttanefnd hafnaði kröfu kæranda þar sem talið var að samræmi yrði að vera milli þeirrar tilhögunar um skattskil á fyrsta ári hjúskapar sem valin væri og aðferða til ákvörðunar vaxtabóta**

Stofnun vaxtabótaréttar

- Réttur til vaxtabóta er bundinn við eignarhald á íbúðarhúsnæði til eigin nota
- Stofnast rétturinn þegar íbúðarhúsnæði til eigin nota er keypt eða bygging þess hefst
- Jafnframt getur réttur til vaxtabóta stofnast vegna lána frá Íbúðalánasjóði sem tekin eru vegna verulegra endurbóta á íbúðarhúsnæði til eigin nota
  - lán til endurbóta hjá öðrum lánastofnunum veita semsé ekki vaxtabótarétt

Vaxtabætur á kaupári

- Við ákvörðun vaxtabóta vegna þess árs þegar maður aflar sér íbúðarhúsnæðis, en hefur ekki fengið vaxtabætur árið áður, skal reikna vaxtabætur frá og með þeim ársfjórðungi sem fyrsta fasteignaveðlán vegna kaupanna er tekið
- Skal hámark vaxtagjalda, tekjuskattsstofn og hámark vaxtabóta þá ákveðið hlutfallslega miðað við það

Brottfall vaxtabótaréttar

- Réttur til vaxtabóta fellur niður þegar íbúðarhúsnæði telst ekki lengur til eigin nota
- Sé íbúðarhúsnæði selt án þess að hafin sé bygging eða fest kaup á íbúðarhúsnæði til eigin nota á sama ári fellur réttur til vaxtabóta niður frá þeim tíma sem sala átti sér stað
- Við útreikning vaxtabóta skal þá miða við skuldastöðu eins og hún var við sölu

Vaxtabótaréttur hjóna o. fl.

- Skipta skal vaxtabótum til helminga milli hjóna
- Sama gildir um sambýlisfólk sem uppfyllir skilyrði fyrir samsköttun, sbr. 3. mgr. og 4. mgr. 62. gr., í lok tekjuárs,
  - enda þótt það óski ekki eftir að vera skattlagt samkvæmt þeirri grein
  - Skv. því ber að skipta vaxtabótunum jafnvel þótt aðilanir séu ekki skattlagðir saman

Vaxtabótaréttur við fráfali maka

- Ef annað hjóna, sem á rétt á vaxtabótum, fellur frá **skal ákvarða eftirlifandi maka**, sem situr í óskiptu búi, **vaxtabætur eins og um hjón sé að ræða næstu FIMM ÁR** eftir lát maka

Samningar á milli hjóna

- Kaup og sala
- Fjölgun þinglýstra eigenda
- Hjúskapareign gerð að séreign
- Séreign gerð að hjúskapareign
- Gjafir
- Framfærsla

NEMENDUR

Þessi fyrirlestur byggist á lögum nr. 90/2003, heimasíðu RSK um vaxtabætur, heimasíðu YSKN (valdir úrskurðir um vaxtabætur) og ritinu Skattur á menn (kaflinn um vaxtabætur)

TAKK FYRIR